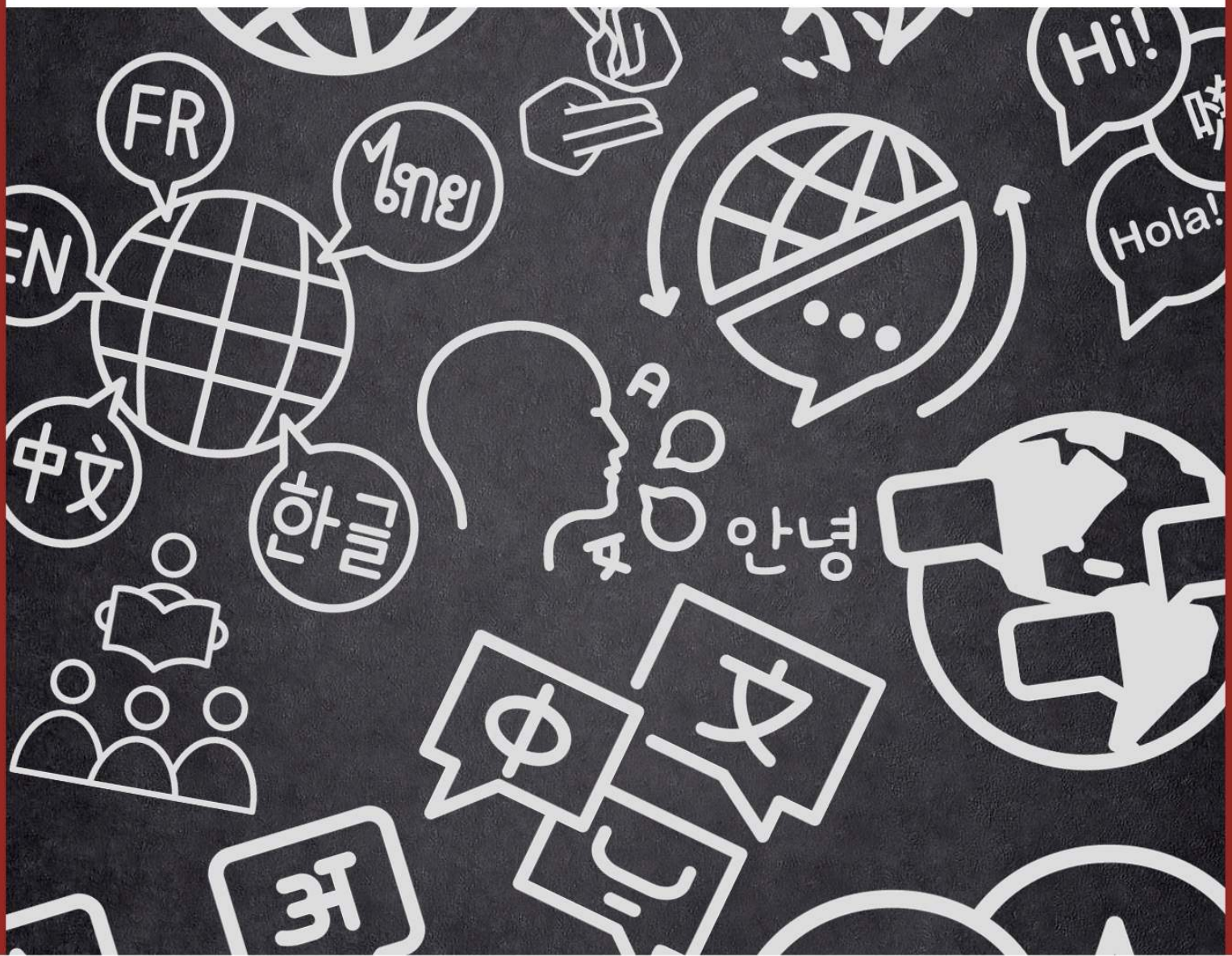

การศึกษาทวิ-พหุภาษา

LEARN-CHOOSE-USE

คู่มือครู

เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครู โดยออกแบบเพื่อสร้างเสริมทางเลือกสำหรับครูผู้สอน
ในห้องเรียนทวิ-พหุภาษา

ฉบับที่ 2 จากชุดคู่มือครู
Learn-Choose-Use
ของ TeacherFOCUS

「Teacher」
FOCUS

 ined
the inclusive education foundation

บรรณาธิการ

Tin Zar

Greg Tyrosvoutis

ภาพ

Lawi Chan

Naing Win

สิทธิข้อมูลและการทำซ้ำ

© The Inclusive Education
Foundation (InEd) and TeacherFOCUS
2023

www.inedfoundation.org

ลิขสิทธิ์ประเภท Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-NC-SA 4.0)

การใช้เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ ผู้ที่นำไปใช้ยอมรับข้อตกลงการใช้งานตามลิขสิทธิ์ CC BY-NC-SA 4.0 ว่าด้วยเรื่องของการอ้างอิงที่มาและการเผยแพร่

รายละเอียดลิขสิทธิ์ฉบับเต็ม

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

การอ้างอิง

Zar, T. & Tyrosvoutis, G. (2023). The multilingual education learn-choose-use teacher toolkit. First Edition. The Inclusive Education Foundation and TeacherFOCUS. Mae Sot, Thailand.

กิตติกรรมประกาศ

การสอนเป็นอาชีพที่มีความซับซ้อนที่ต้องสร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่องท่ามกลางความท้าทายต่าง ๆ ในปัจจุบัน การสอนที่มีคุณภาพคือผลผลิตของ การสะท้อนคิด การเรียนรู้ ความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าในแต่ละวัน

ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งตามแนวชายแดนไทย-เมียนมามีหลายช่องทางที่ดูแลโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากหลายฝ่าย การส่งเสริมภาษาชนเผ่า อัตลักษณ์ และวัฒนธรรมผ่านทางการศึกษายังคงเป็นกระบวนการสำคัญที่ใช้เป็นแนวทางต่อต้านการครอบงำจากมหาอำนาจ ความยิ่งใหญ่ของภาษาต่าง ๆ เช่น ภาษาเมียนมาและภาษาอังกฤษในบริบทของประเทศเมียนมานั้นเป็นการแสดงออกของอำนาจในระบบการศึกษา ด้วยเหตุผลนี้และประกอบกับเหตุผลอื่น ๆ การสนับสนุนให้มีการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาแม่เป็นฐานและการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษายังคงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ในการส่งเสริมการศึกษาแบบเรียนรวม ครูผู้สอนแบบทวิ-พหุภาษาที่มีความยืดหยุ่นจะสามารถจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูง เสมอภาค และเข้ากับบริบททางการศึกษาได้อย่างเหมาะสมให้แก่เด็กด้อยโอกาสในชุมชนที่ใช้ภาษาท้องถิ่น.

คู่มือครูฉบับนี้มอบให้แก่ครูที่อุทิศตนให้การศึกษา ผู้มีความหลงใหลและไม่ลดละความพยายามในการสอนในห้องเรียนทวิ-พหุภาษาที่ทีมงานของเราได้มีโอกาสได้ร่วมงานตั้งแต่เริ่มทำหนังสือชุด TeacherFOCUS

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขอแสดงความขอบคุณ **Dr. Susan Malone** จากองค์กร **SIL International** ที่อนุญาตให้ทีมงานของเรานำงานเขียนเรื่อง *Activities for early grades of Mother Tongue (L1)-based Multilingual Education Programs (2010)* มาประยุกต์ใช้กับคู่มือนี้ งานของ Dr. Susan Malone มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับครูผู้สอนในบริบทการศึกษาในทวิ-พหุภาษา เราขอขอบคุณข้อมูลและผลงานของ Dr. Susan ที่มีคุณประโยชน์ต่อวงการการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษา

ขอขอบคุณ **Pann Ei Phyu** และ **Thi Thi Nwe** สำหรับการแปลและจัดหน้าเอกสารคู่มือฉบับนี้ ขอขอบคุณการตรวจพิสูจน์อักษรจาก **Nwet Nwet**

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณมูลนิธิเกื้อฝันเด็กประเทศไทยสำหรับการสนับสนุนงานและการพัฒนาคู่มือฉบับนี้ของเราจากศูนย์การเรียนรู้สำหรับเยาวชนพลัดถิ่น

สารบัญ

	วิธีการสอนแบบเรียนรู้ - คัดเลือก - นำไปใช้	4
	หลักการสำหรับการอบรมครู	5
	ประโยชน์ของการศึกษาที่ใช้ภาษาแม่เป็นฐานและการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษา	6
	องค์ประกอบของหลักสูตรการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษาที่มีคุณภาพ	8
	กลยุทธ์การสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบทวิ-พหุภาษา	9
	กลยุทธ์การสอนที่ส่งเสริมทักษะการพูดโดยใช้ภาษาแม่: เน้นการเรียนรู้เรื่องความหมาย	13
	กลยุทธ์การสอนที่ส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนเบื้องต้นโดยใช้ภาษาแม่	17
	กลยุทธ์การสอนที่ส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนโดยใช้ภาษาแม่	21
	กลยุทธ์การสอนที่ส่งเสริมทักษะการพูดโดยใช้ภาษาที่สอง	25
	กลยุทธ์การสอนโดยการใช้ภาษาที่สอง: ทักษะอ่านและเขียน	29
	กิจกรรมการเรียนการสอนแบบทวิ-พหุภาษาตามเนื้อหาวิชา	33
	บรรณานุกรม	45
	หนังสือคู่มือการสอนแบบทวิ-พหุภาษาอื่น ๆ จัดทำโดย InEd	49

นิยามศัพท์

MT or L1	ภาษาแม่หรือภาษาที่หนึ่ง (L1) หมายความว่าถึงภาษาที่ผู้เรียน ก) เรียนรู้เป็นภาษาแรก หรือ ข) ค้นเคยกับภาษานั้น ค) หรือ ใช้ได้อย่างชำนาญ หรือ ง) ใช้มากที่สุด (UNESCO, 2003)
L2	ภาษาที่สอง มักหมายความว่าถึงภาษาที่ใช้ในการสื่อสารซึ่งใช้กันอย่างแพร่หลายเป็นวงกว้าง
L3	ภาษาที่สาม ในหลาย ๆ กรณีหมายถึงภาษาสากล ได้แก่ ภาษาอังกฤษ
Lol or Mol	ภาษาที่ใช้ในการสอน / สื่อกลางในการสอน / ภาษาหลักที่ใช้ในการสอน
MTB	Mother Tongue-Based การใช้ภาษาแม่เป็นฐาน หรือ L1 คือ ภาษาแม่ที่ใช้ในห้องเรียน
MLE	การศึกษาแบบทวี-พหุภาษา หมายถึงนักเรียนเรียนใช้หลาย ๆ ภาษาในเวลาเดียวกัน
MTB-MLE	การศึกษาแบบทวี-พหุภาษาโดยใช้ภาษาแม่เป็นฐาน การศึกษาที่เริ่มจากใช้ภาษาแม่ของผู้เรียนจากนั้นจึงค่อย ๆ เริ่มใช้ภาษาอื่น

กลยุทธ์การสอนแบบ เรียนรู้ - คัดเลือก - นำไปใช้

การสอนคืออาชีพที่กำลังเป็นที่ต้องการอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความต้องการครูใหม่ ๆ และครูที่สอนในบริบทเพื่อการพัฒนา ครูมีหน้าที่รับผิดชอบหลายอย่าง ทั้งการสอน เตรียมสื่อสารการสอน และหน้าที่อื่น ๆ ดังนั้นในแต่ละวัน ครูแทบจะไม่มีเวลาสำหรับการสะท้อนคิดและพัฒนาวิชาชีพของตนเอง กลยุทธ์การสอนแบบเรียนรู้ - คัดเลือก - นำไปใช้ นี้ ได้พัฒนาขึ้นสำหรับครูโดยถ่ายทอดจากประสบการณ์สอนของครูจากสนามจริงที่เกิดขึ้นทุกวัน กลยุทธ์การสอนแบบเรียนรู้ - คัดเลือก - นำไปใช้ได้ออกแบบมาเพื่อนำเสนอวิธีการสอนอย่างมีประสิทธิภาพให้แก่ครู โดยประกอบไปด้วยกลยุทธ์เทคนิคการสอนหน้าและกิจกรรมที่ทำประจำอื่น ๆ มากมาย โดยให้ครูได้เลือกการสอนที่เหมาะสมที่สุดสำหรับทั้งครูผู้สอนเองและนักเรียน กลยุทธ์การสอนแบบเรียนรู้ - คัดเลือก - นำไปใช้ ประกอบได้ด้วยกลยุทธ์ง่าย ๆ ได้แก่

1. เรียนรู้

เราเชื่อว่าไม่มีวิธีการสอนที่ดีที่สุด นักเรียนแต่ละคนเรียนรู้ต่างกันไป ครูแต่ละคนก็มีวิธีการสอนแตกต่างกันไป ครูได้เรียนรู้วิธีการสอนมากมายจากการอบรม ซึ่งครูสามารถใช้วิธีเหล่านั้นพัฒนาความสามารถในการสอนที่เฉพาะได้ จุดมุ่งหมายของคู่มือฉบับนี้คือ รวบรวมกิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมที่ทำประจำ และวิธีการสอนต่าง ๆ ผ่านแบบจำลองว่าวิธีการ ต่าง ๆ ใช้อย่างไร

2. คัดเลือก

หลังจากการสังเกตและเรียนรู้วิธีการสอนหลาย ๆ วิธี ที่จะช่วยให้ครูแสดงสมรรถนะเฉพาะด้านต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพแล้ว (ตัวอย่างเช่น การจัดการห้องเรียน หรือการนำเข้าสู่กิจกรรมการคิดเชิงวิพากษ์) ครูแต่ละคนจะเลือกวิธีการสอนแบบใหม่เพื่อทดลองใช้ในห้องเรียน ในระหว่างการอบรมครูครูผู้สอนมีเวลาที่จะสร้างสื่อการสอนที่จำเป็นต้องใช้สำหรับชั้นเรียนที่กำลังจะเริ่มสอน

3. นำไปใช้

ในระหว่างการอบรม ครูมีเวลาที่จะฝึกการนำเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ไปใช้พร้อม ๆ กับเพื่อนครูคนอื่น ๆ หลังจากจบการอบรม จะมีการประเมินครู โดยประเมินจากการสังเกตแบบติดตามและจากนั้นได้รับ feedback เป็นรายบุคคลว่าครูแต่ละคนมีพัฒนาการอย่างไร จากประสบการณ์ของพวกเขาพบว่าครูที่เลือกวิธีการสอนตามความต้องการของตนเองมีแนวโน้มที่จะใช้วิธีการสอนเหล่านั้นในการสอนจริงในชั้นเรียนเช่นกัน

ครูสามารถใช้แนวทางการสอนแบบ เรียนรู้ - คัดเลือก - นำไปใช้ในโรงเรียนที่สอน

เรามักจะแนะนำครูผู้สอนเสมอ ๆ ว่า ครูควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพเป็นกลุ่มเมื่อมีโอกาส เนื่องจากยังมีครูอีกหลายคนสอนในห้องเรียนที่ถูกแยกตัวออกไป ครูสามารถเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งเป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะใช้วิธีการสอนแบบเรียนรู้ - คัดเลือก - นำไปใช้ กับเพื่อนครูที่อบรมร่วมกัน เพื่อที่จะเรียนรู้วิธีการสอนเพิ่มเติมจากครูคนอื่น ๆ เรามั่นใจว่าครูบางท่านเคยใช้เทคนิคการสอนเหล่านั้นมาแล้ว และหนึ่งในการเรียนรู้ที่ดีที่สุดคือการเรียนรู้จากผู้ที่ได้เคยทดลองใช้กลยุทธ์และวิธีการสอนเหล่านี้

หลักการสำหรับการฝึกหัดครู

มูลนิธิเพื่อการศึกษาแบบเรียนรวม (InEd) ก่อตั้งขึ้นโดยมีพื้นฐานของความร่วมมือที่เข้มแข็งและการทำงานเป็นทีม เราเชื่อว่า การสร้างความสามารถและการพัฒนาที่แท้จริงคือกระบวนการ การเรียนรู้เป็นส่วนสำคัญของการเป็นครูและเราอยาก ให้ครูทุกคนเปิดโลกทัศน์ออกไปเพื่อที่จะเรียนรู้และเติบโตอย่างมั่นคง โดยมีหลักการ คือ:

การอบรมครูที่ดีที่สุดคือการอบรมจากสถานที่จริง คือในห้องเรียน การอบรมครูของเราจัดขึ้นในห้องเรียนและสถานที่ทำงานจริงของครูที่ทำงานร่วมกับเรา โดยใช้สื่อการสอนเหมือนกัน หนังสือเล่มเดียวกัน ห้องเรียนเดียวกัน เราพบว่าครูมีแนวโน้มที่จะใช้วิธีการสอนแบบใหม่เมื่อครูเรียนรู้และฝึกฝนในห้องเรียนที่สอนจริง

ไม่มีวิธีการสอนใดที่ดีที่สุด ครูต้องเลือกในสิ่งที่ดีที่สุดให้แก่ตนเองและนักเรียน ครูแต่ละคนมีจุดแข็งและพรสวรรค์แตกต่างกันไป เราต้องการให้ครูแต่ละคนให้เป็นครูที่ดีที่สุดในรูปแบบของตนเอง

การเรียนรู้ไม่หยุดนิ่ง ไม่ว่าครูแต่ละคนจะมีประสบการณ์อย่างไร แต่ครูจะต้องพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น เราเชื่อว่าครูทุกคนมีแรงบันดาลใจที่จะเรียนรู้และเติบโตไปกับวิธีการสอนที่ถูกต้องเหมาะสม

การเรียนรู้ที่ดีที่สุดของครูคือการเรียนรู้จากเพื่อนครูคนอื่น ๆ เราพยายามส่งเสริมให้ครูแต่ละคนช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้มากที่สุด ผู้ใหญ่เรียนรู้ได้ดีที่สุดจากการสอนผู้อื่น ดังนั้นเราพยายามอย่างดีที่สุดที่จะให้ครูเป็นแบบอย่างและประเมินซึ่งกันและกัน

การเติบโตที่แท้จริงต้องอาศัยเวลาและความรับผิดชอบ การอบรมแค่ครั้งเดียวมักไม่เกิดผล เราพยายามอย่างมากที่จะสร้างระบบที่เข้มแข็งในการติดตามการสอนของครู ซึ่งหากครูทราบว่ามีคนดูแลและติดตาม ครูก็จะตั้งใจสอนให้ดีขึ้น

การฉลองความสำเร็จของครูเป็นสิ่งจำเป็น การส่งเสริมสนับสนุนในทางบวกจะช่วยให้เกิดการพัฒนาและสร้างความมั่นใจ เรามีความตั้งใจที่จะใช้เวลากับการเฉลิมฉลองสิ่งที่ดี ๆ ที่ครูได้ทำ

วิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดและเหมาะสมกับบริบทมากที่สุดคือวิธีการสอนที่มาจากตัวครูเอง ครูเป็นอาชีพที่ไม่เหน็ดเหนื่อย ครูจะพัฒนาวิธีการแก้ปัญหาในห้องเรียนที่สอนแต่ละวันที่มีความท้าทายของทวิ-พหุภาษา ระดับชั้นเรียนที่หลากหลาย และทรัพยากรทางการศึกษาที่จำกัด หนึ่งในสิ่งที่เราสามารถทำให้ดีที่สุดคือระบุและจำแนกวิธีการสอนที่โดดเด่นน่าสนใจ เพื่อที่ครูจะได้นำวิธีการสอนเหล่านั้นไปใช้และจะทำให้มั่นใจว่าเด็กทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

ประโยชน์ของการศึกษาที่ใช้ภาษาแม่เป็นฐานและ การศึกษาแบบทวิ-พหุภาษา

จากรายงานการติดตามผลการศึกษาทั่วโลกของ UNESCO ในปี ค.ศ. 2019 พบว่า ประมาณร้อยละ 40 ของประชากรทั่วโลกหรือมากกว่าสองพันล้านคนเข้าไม่ถึงการศึกษาในภาษาที่พวกเขาใช้พูดหรือเข้าใจ มีความเข้าใจผิดอย่างแพร่หลายว่า การสอนภาษาประจำชาติหรือภาษาอังกฤษให้แก่เด็กตั้งแต่เนิ่น ๆ จะทำให้รู้หนังสือได้เร็วขึ้นและมีความคล่องแคล่วมากขึ้น ความเข้าใจนี้ทำให้ภาษารองและภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ถูกลดความสำคัญลง จากการประเมินตัวเลขผู้อพยพต่างชาติโดยองค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM)(ปี ค.ศ. 2020) พบว่ามีผู้อพยพต่างชาติมากกว่า 281 ล้านคน (คิดเป็นร้อยละ 3.6 ของจำนวนประชากรทั่วโลก) ดังนั้น การเคลื่อนย้ายประชากรเหล่านี้มีความสำคัญต่อการเตรียมการเรื่องการศึกษา ชุมชนที่ใช้ภาษาพื้นเมืองและภาษารองรอบโลกพยายามที่จะรักษาและส่งเสริมวัฒนธรรม ภาษาและมรดกของตนไว้ ซึ่งปรากฏการณ์นี้จะสะท้อนว่าเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของข้อที่ 4 (SDG4) ที่มีจุดประสงค์ที่จะสร้างหลักประกันของการศึกษาที่ครอบคลุม เสมอภาคและมีคุณภาพสำหรับทุกคน จะบรรลุผลอย่างไรโดยเฉพาะอย่างยิ่งในชุมชนที่ใช้ภาษารอง

การเรียนการสอนโดยใช้ภาษาแม่ของนักเรียนมีข้อดีหลายประการ เช่น เพิ่มความสามารถในการทบทวนความรู้เดิม สร้างโครงสร้างทางความรู้ ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมมากขึ้น พัฒนาการอ่าน เสริมสร้างความมั่นใจและความเชื่อมั่นในตนเอง ช่วยเพิ่มทักษะการรู้คิด และส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศ ในทางตรงกันข้าม เมื่อนักเรียนอยู่ในห้องเรียนที่ไม่คุ้นเคยกับภาษาที่ครูใช้สอน ผลการเรียนรู้จะต่ำลงอย่างมีนัยสำคัญ มีการสังเกตการศึกษาในหลาย ๆ ประเทศ เช่น ประเทศแอฟริกาใต้ เคนยา ฟิลิปปินส์และเมียนมา พบว่าจะเกิดช่องว่างทางการศึกษากับชั้นเรียนระดับประถมศึกษาที่ไม่ได้ใช้ภาษาแม่ในการสอน จะส่งผลให้นักเรียนจากชุมชนห่างไกลเหล่านี้ถูกลดความสำคัญลง ซึ่งเป็นนักเรียนที่พยายามจะเข้าถึงการศึกษาในระบบ ช่องว่างดังกล่าวนี้มีสาเหตุมาจากการใช้ภาษา หลักสูตร การศึกษา หรือวิธีการสอนของครูที่ไม่เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น นักเรียนที่ใช้ภาษาของชนกลุ่มน้อย และนักเรียนจากชุมชนที่ด้อยโอกาสมีแนวโน้มที่จะลาออกกลางคันอันเนื่องมาจากสถานการณ์ดังกล่าว

มีหลักฐานมากพอที่จะสนับสนุนข้อเท็จจริงที่ว่า การใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนมีประโยชน์มากมาย ได้แก่:

ความสามารถทางวิชาการดีกว่า ผลการวิจัยชี้ว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ภาษาแม่จะมีความสามารถทางด้านวิชาการดีกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปีแรก ๆ ของการเรียน เมื่อนักเรียนเข้าใจภาษาที่ครูใช้ในการเรียนการสอน นักเรียนจะสามารถเข้าใจสิ่งที่ครูสอนได้ง่ายขึ้น และจะนำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้น (Ball & Ellis, 2019; Adesope & Nesbit, 2013; Gove & Cvelich, 2011)

พัฒนาการการรู้คิดดีขึ้น การเรียนโดยใช้ภาษาแม่จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการรู้คิด รวมไปถึงการแก้ไขปัญหา การคิดเชิงวิพากษ์ และความคิดสร้างสรรค์ การใช้ภาษาแม่ในการเรียนการสอนยังช่วยให้นักเรียนจดจำความรู้ได้นานและมีสมาธิ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในการประสบความสำเร็จด้านวิชาการและสังคม (Nicoladis, 2018; Cummins, (2017)

ส่งเสริมอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม นักเรียนที่เรียนโดยใช้ภาษาแม่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เข้มแข็งและมีแนวโน้มที่จะให้คุณค่าและชื่นชมมรดกทางวัฒนธรรมของตน ซึ่งจะนำไปสู่การเชื่อมั่นในตนเองและเห็นคุณค่าของความหลากหลายของและการอยู่ร่วมกันมากขึ้น (Garcia & Wei, 2014; Cummins, 2009)

พัฒนาทักษะการสื่อสาร การเรียนโดยใช้ภาษาแม่จะทำให้นักเรียนสื่อสารกับครอบครัวและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การมีความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งและความเข้าใจในบรรทัดฐานและคุณค่าทางวัฒนธรรมได้ดีขึ้น (Khul, 2010)

ความสำเร็จในการเรียนภาษาอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้น เมื่อนักเรียนใช้ภาษาแม่ในการเรียนแล้ว นักเรียนจะมีรากฐานที่เข้มแข็งขึ้นในการเรียนโดยใช้ภาษาอื่น ๆ เนื่องจากนักเรียนเข้าใจโครงสร้างภาษาและความคิดต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ง่ายต่อการเรียนภาษาอื่น ๆ ต่อไป (Byram & Wagner, 2018; Thomas & Collier, 2017)

การมีส่วนร่วมของนักเรียนเพิ่มขึ้นและอัตราการเลิกเรียนกลางคันลดลง โดยปกติแล้วนักเรียนมีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในชั้นเรียนมากขึ้นหากครูใช้ภาษาที่นักเรียนเข้าใจมากที่สุดในการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนโดยใช้ภาษาแม่จะช่วยให้ผู้เรียนเพศหญิงมีส่วนร่วมในชั้นเรียน นอกจากนี้นักเรียนที่มาจากกลุ่มที่ใช้ภาษารองมีแนวโน้มที่จะเลิกเรียนกลางคันหากครูใช้ภาษาแม่ในห้องเรียน (Trudell, 2005; Laitin, Ramachandran & Walter, 2015; Lewis & Lockheed, 2012)

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพิ่มขึ้น ผู้ปกครองเป็นส่วนสำคัญที่ต้องมีความกระตือรือร้นและมีส่วนร่วมในการศึกษาของบุตรหลาน การใช้ภาษาแม่ของชุมชนต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการศึกษาของบุตรหลาน (Ball, 2010; World Bank, 2005)

องค์ประกอบของหลักสูตรการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษาที่มีคุณภาพ

หลักสูตรการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษาโดยใช้ภาษาแม่เป็นฐานที่มีคุณภาพมีจุดประสงค์เพื่อผลิตผู้เรียนที่สามารถพูด อ่าน และเขียนได้หลายภาษาซึ่งเป็นผู้เรียนที่เข้าใจวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ อย่างไรก็ตามความสำเร็จของหลักสูตรนี้ มักจะประเมินตามความสามารถทางวิชาการของนักเรียนในแง่ของการใช้ภาษาประจำชาติหรือภาษาอังกฤษ (Malone, 2016) หลักสูตรที่ครอบคลุมเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนที่ใช้หลาย ๆ ภาษาไปตลอดการศึกษาของเด็กผนวกกับ ภาษาที่ใช้สอน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจง งานวิจัยชี้ว่า ผู้เรียนที่เป็นชนกลุ่มน้อยอาจใช้เวลา 5-7 ปีในการที่จะเปลี่ยนการใช้ภาษาจากภาษาแม่ไปสู่การใช้ภาษาประจำชาติ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอายุ ประสบการณ์และ แรงจูงใจ เป็นต้น (Cummins, 2000; Hakuta, Butler, & Witt, 2000; Thomas & Collier, 2002)

ในทางกลับกัน นักเรียนที่มาจากกลุ่มที่ใช้ภาษาของชนกลุ่มน้อยที่ไม่สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพกับครูผู้สอนในห้องเรียนมีอัตราเลิกเรียนกลางคันสูงและมีผลการเรียนทางวิชาการที่ต่ำกว่านักเรียนกลุ่มอื่น ๆ (Ball, 2011) มีการศึกษาวิจัยทั้งขนาดใหญ่และการศึกษาวิจัยเฉพาะกรณี ได้แสดงให้เห็นเสมอ ๆ ว่าผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดีมาจากหลักสูตรการสอนที่เริ่มจากการสอนโดยใช้ภาษาแม่ก่อนที่จะเปลี่ยนผ่านไปสู่การใช้ภาษาประจำชาติ ตัวอย่างจากงานวิจัยของ Chumbow (2013), Kosonen and Young (2009), Taylor & Coetzee (2013) และ UNESCO (2006, 2007a, 2008)

ครูผู้สอนในห้องเรียนที่มีความหลากหลายด้านภาษาศาสตร์ต้องอาศัยความสามารถเฉพาะด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน สถานการณ์ที่จำนวนสื่อการสอนสำหรับการเรียนหลายภาษาไม่เพียงพอ การอบรมครูทั้งก่อนและระหว่างการสอนควร ให้ความสำคัญกับการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษาโดยใช้ภาษาแม่เป็นฐาน MTB-multilingual education (MLE) เพื่อที่จะ วางมาตรฐานที่แสดงถึงความพร้อมของครูในสภาพแวดล้อมของการใช้ภาษาที่หลากหลาย Ndoye (2003) ได้สำรวจ เกี่ยวกับนโยบายทางภาษาในแอฟริกา ให้การสนับสนุนว่าการอบรมครูการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษาเป็นส่วนหนึ่งของกล ยุทธ์ทางภาษาที่กว้างขึ้น Droop and Verhoeven (2003) ได้เสนอวิธีการสอนสองวิธีสำหรับห้องเรียนแบบทวิ-พหุ ภาษาโดยใช้ภาษาแม่เป็นฐาน วิธีแรกคือ ใช้ความสามารถทางภาษาแม่และความรู้ของนักเรียนที่มีอยู่ในการเชื่อมโยง ความรู้ใหม่ ๆ และวิธีที่สองคือ พัฒนาทักษะการพูด เขียน และการคิดระดับสูงของนักเรียนโดยใช้ภาษาแม่เป็นฐาน ก่อนที่จะค่อย ๆ เปลี่ยนไปใช้ภาษาเป้าหมาย ครูควรจะใช้วิธีการเชื่อมโยงภาษาหรือการสลับภาษา ซึ่งจะช่วยให้นักเรียน สามารถผสมผสานภาษาต่าง ๆ และมีความมั่นใจที่จะใช้ภาษาเหล่านั้น นอกจากนี้ยังจะช่วยให้เกิดการคิดระดับสูงขึ้น และพัฒนากระบวนการแก้ไขปัญหา

ส่วนประกอบที่สำคัญของหลักสูตรการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษาที่มีประสิทธิภาพ คือ การเตรียมความพร้อมและการ สนับสนุนของครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง คู่มือการสอนฉบับนี้ออกแบบเพื่อสนับสนุนการใช้ภาษาแม่และการศึกษาแบบทวิ- พหุภาษาในบริบทที่หลากหลายแก่ครูผู้สอน กลยุทธ์และวิธีการสอนในคู่มือนี้ได้ออกแบบมาให้ใช้งานได้ง่าย ใช้สอนซ้ำได้ หากใช้คู่มือเรียนรู้ - คัดเลือก - นำไปใช้ นี้ยังต่อเนื่องจะช่วยให้ครูผู้สอนตัดสินใจได้ว่ากิจกรรมใดเหมาะสม ที่สุดสำหรับครูผู้สอนและนักเรียน

กลยุทธ์การสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบทวิ-พหุภาษา

มาตรฐานสมรรถนะครูของการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษา

B1. สามารถส่งเสริมการเรียนรู้แบบลงมือทำ (การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง)

B2. ส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูง

องค์ความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอนต่าง ๆ ของครูที่ส่งเสริมการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษามีความสำคัญต่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพในห้องเรียนที่มีความหลากหลายทางด้านภาษา การที่ครูใช้ภาษาแม่ของนักเรียนในการสอนจะทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ในภาษาอื่น ๆ เพิ่มขึ้น การศึกษาโดยใช้ภาษาแม่เป็นฐานจะช่วยส่งเสริมวัฒนธรรมในชั้นเรียนซึ่งเป็นการให้ความสำคัญไม่เฉพาะภาษาของนักเรียนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงภูมิหลังทางวัฒนธรรมของ มรดกและ ธรรมเนียมประเพณี นักเรียนในห้องเรียนที่ส่งเสริมการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษาที่มีภาษาแม่เป็นฐานนั้นมีแนวโน้มที่จะมีความมั่นใจในการแสดงออกทางความคิดและการใช้ภาษาอื่น ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว ครูสามารถใช้เทคนิคการสอนแบบทวิ-พหุภาษานี้ในการพัฒนาการสอนให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

กลยุทธ์การสอน

การอธิบายโดยใช้ภาษาแม่เป็นอันดับแรก

ก่อนที่จะเริ่มสอนหัวข้อใหม่ ครูให้นักเรียนบอกพื้นฐานความรู้ของตนเองเกี่ยวกับหัวข้อที่จะเรียนโดยใช้ภาษาแม่ กิจกรรมนี้จะทำให้ครูทราบว่านักเรียนมีพื้นฐานความรู้อะไรและอะไรที่นักเรียนสามารถอธิบายได้ ส่วนมากนักเรียนมักจะเข้าใจเรื่องนั้น ๆ แล้ว สิ่งที่นักเรียนต้องการอาจเป็นเพียงการเรียนรู้ศัพท์ใหม่ ๆ หากเป็นหัวข้อใหม่ ให้ครูอธิบายแนวคิดของหัวข้อนั้น ๆ ให้นักเรียนฟังโดยใช้ภาษาแม่เพื่อให้นักเรียนเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

เล่าเรื่องซ้ำอีกครั้งหนึ่ง

ให้ครูเล่าเรื่องเกี่ยวกับหัวข้อที่นักเรียนคุ้นเคยหรือสนใจให้นักเรียนฟัง เล่าโดยใช้ภาษาแม่ของนักเรียน เมื่อครูเล่าเรื่องจบให้นักเรียนเล่าเรื่องที่ครูเล่าให้ฟังซ้ำอีกครั้งโดยใช้ภาษาที่สอง หากนักเรียนลังเลหรือติดขัดขณะที่เล่าเรื่อง ให้ครูถามคำถามที่จะช่วยให้นักเรียนเล่าเรื่องต่อไป เช่น “ทำไมเป็นแบบนี้” “ก่อนหน้านี้เกิดอะไรขึ้น” “และหลังจากนี้เกิดอะไร” หากนักเรียนยังไม่สามารถเล่าเรื่องต่อได้ ให้นักเรียนเล่าเรื่องโดยใช้ภาษาแม่ได้ กิจกรรมนี้จะช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจที่จะใช้ภาษาที่สอง โดยการเล่าเรื่องที่นักเรียนคุ้นเคย

ตั้งใจเขียนผิด

- ให้นักเรียนเตรียมประโยคหรือย่อหน้าสั้น ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องที่ครูสอน แต่ประโยคหรือย่อหน้าที่นักเรียนเขียนต้องมีจุดที่ตั้งใจเขียนผิด
- ครูบอกนักเรียนว่าความผิดพลาดเป็นเรื่องปกติสำหรับการเรียนรู้
- จากนั้นให้นักเรียนอ่านและเขียนประโยคของตนเองบนกระดาษหน้าชั้นเรียน ครูบอกให้นักเรียนคนอื่น ๆ ตั้งใจฟัง พร้อมทั้งจดข้อความที่เขียนผิดและแก้ไขให้ถูกต้อง
- หากเป็นห้องเรียนขนาดใหญ่ ให้ครูทำกิจกรรมนี้โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มละ 3-4 คน

ตัวอย่าง: ให้หาจุดที่เขียนผิดจากประโยคต่อไปนี้

*I went with my mother to visit a children at the school.
He said to them that they should eat at least 4
vegetables each day.*

ฟังและจดบันทึก

- ครูอ่านข้อความช้า ๆ ให้นักเรียนฟัง 2-3 รอบ หลังจากอ่านจบในแต่ละย่อหน้าให้หยุดสักครู เพื่อให้นักเรียนได้จดบันทึกใจความสำคัญที่ได้ฟัง
- นักเรียนเขียนใจความสำคัญโดยใช้ภาษาแม่และใช้คำพูดของตนเอง
- ขณะที่ครูอ่านข้อความ ให้เดินไปรอบ ๆ ห้องเรียนเพื่อเช็คดูสิ่งที่นักเรียนจด หลังจากอ่านจบ ครูให้นักเรียนบอกใจความสำคัญที่เขียน 1-2 ข้อ
- เมื่อนักเรียนจดใจความสำคัญเสร็จแล้ว ให้ครูอ่านข้อความอีกครั้งและถามนักเรียนว่ามีคำศัพท์หรือใจความส่วนไหนที่ยังไม่เข้าใจ จากนั้นอธิบายให้นักเรียนฟัง
- เมื่อครูมั่นใจว่านักเรียนเข้าใจข้อความแล้ว ให้ทบทวนความเข้าใจของนักเรียนครั้งสุดท้ายโดยอธิบายใจความสำคัญของเรื่องเป็นภาษาแม่ของนักเรียน

สัมภาษณ์ (คำถาม)

- ให้ครูเตรียมบัตรคำที่มีรูปภาพหรือคำศัพท์ใหม่ ๆ ที่ครูได้สอนไปแล้ว
- แจกบัตรคำให้นักเรียนคนละใบ
- ให้นักเรียนเดินไปรอบ ๆ ห้องเรียนและสัมภาษณ์เพื่อนเกี่ยวกับคำศัพท์และรูปภาพบนบัตรคำของเพื่อน
- เมื่อนักเรียนทั้งคู่เดาคำศัพท์ที่อยู่บนบัตรคำของเพื่อนถูกต้อง ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนบัตรคำ
- ให้นักเรียนถามเพื่อนคนใหม่ และเดาคำศัพท์อีกครั้ง

ตัวอย่าง: วิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
คำศัพท์บนบัตรคำ: ขวดน้ำ ไม้บรรทัด ปากกา

ตัวอย่างคำถามที่นักเรียนถามเพื่อน:

- ในรูปที่เธอมือใช้ทำอะไร
- เธอมีของสิ่งนี้ในครัวที่บ้านเธอไหม

เขียนอย่างรวดเร็ว

- ให้หัวข้อแก่นักเรียน บอกนักเรียนว่า นักเรียนมีเวลา 5 นาที ให้เขียนเกี่ยวกับหัวข้อนี้ให้มากที่สุดเท่าที่จะเขียนได้
- นักเรียนต้องเขียนโดยใช้ภาษาแม่หรือภาษาที่สองของตน
- ย้ำนักเรียนว่าให้พยายามเขียนให้เต็มประโยค (หากเป็นไปได้) ใช้ไวยากรณ์และการสะกดคำให้ถูกต้อง นักเรียนอาจจะเขียนผิด แต่นั่นก็เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้
- เมื่อครบเวลา 5 นาทีตามที่กำหนด ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกระดาษที่เขียนกับเพื่อน และให้แก้ไขที่จุดที่เพื่อนเขียนผิด
- เมื่อแก้ไขเสร็จแล้ว ให้นักเรียนบอกว่าตรงไหนที่เพื่อนเขียนได้ดี

ตั้งคำถาม

หลังจากครูอ่านย่อหน้าให้นักเรียนฟังแล้ว ให้ครูพูดคำตอบจากเรื่องที่อ่านให้นักเรียนฟังและให้นักเรียนแต่งคำถามจากคำตอบของครู

1. ขณะที่นักเรียนกำลังตั้งคำถาม นักเรียนสามารถใช้ภาษาแม่ในการพูดคุยปรึกษากับเพื่อน ๆ ได้
2. ให้นักเรียนเขียนคำถามทั้งคำถามปลายเปิดและคำถามปลายปิด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคำตอบที่ครูเตรียมไว้
3. อธิบายให้นักเรียนฟังว่านักเรียนต้องตั้งคำถามโดยใช้ภาษาที่สอง ครูช่วยนักเรียน หากนักเรียนต้องการความช่วยเหลือ
4. หลังจากนั้นให้นักเรียนแบ่งปันคำถามเชิงสร้างสรรค์ที่แต่งขึ้นกับเพื่อนในกลุ่ม

ตัวอย่างคำตอบ: *นกฮูกรู้ว่ากางพายายามที่จะหลอกลวงตน*

ตัวอย่างคำถาม: *ทำไมนกฮูกจึงเกาะอยู่บนต้นไม้แทนที่จะบินมาอยู่ที่พื้น*

ถ้าหาก...ก็จะมี...

กิจกรรมนี้เป็นการสอนเรื่องเหตุและผล

- ให้นักเรียน A พูดประโยคสาเหตุ 1 ประโยค (เริ่มต้นประโยคด้วยคำว่า “ถ้า”) พูดโดยใช้ภาษาแม่
- นักเรียน B พูดถึงผลที่เกิดตามมา โดยใช้ภาษาของตน
- จากนั้นให้นักเรียนสลับภาษาและแต่งประโยคเหตุผลอีกครั้งโดยแต่งหลาย ๆ ประโยค

ตัวอย่าง: ภาษาเมียนมา (เรื่องคำเชื่อม) สำหรับนักเรียนเกรด 7
นักเรียน A แต่งประโยคคำถามโดยใช้ภาษาแม่: *ถ้าเม็กเม็ก ไม่สบาย*

นักเรียน B แต่งประโยคคำตอบโดยใช้ภาษาเมียนมา: *เขาก็จะมาโรงเรียนไม่ได้*

แต่งเนื้อเรื่องให้สมบูรณ์

- แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มละ 3-4 คน
- ครูแจกเนื้อความ (body paragraph) ของเรื่องเล่าให้แต่ละกลุ่ม และให้แต่ละกลุ่มแต่งบทนำและตอนจบของเรื่อง
- ขณะที่นักเรียนแต่งเรื่อง ให้นักเรียนพูดคุยโดยใช้ภาษาแม่
- เมื่อแต่ละกลุ่มแต่งเรื่องเสร็จแล้ว ให้แลกเปลี่ยนกับกลุ่มอื่น ให้แต่ละกลุ่มตรวจงานของเพื่อนและให้ feedback
- เมื่อเสร็จแล้ว ให้แต่ละกลุ่มอ่านเรื่องทั้งหมดที่ตนเองแต่งขึ้นให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

คำศัพท์รอบ ๆ ห้องเรียน

กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมสำหรับกลุ่มเล็ก

- ครูปรี๊ดเนื้อหากจากเรื่องที่สอนประมาณ 3-5 ย่อหน้า โดยเนื้อหาเป็นภาษาที่สอง และปรี๊ดคำถาม 2-4 ข้อที่เกี่ยวข้องกับแต่ละย่อหน้า
- ครูคิดเนื้อหาที่ปรี๊ดไว้ที่ผนังรอบ ๆ ห้องเรียน
- ครูตัดกระดาษคำถามออกเป็นข้อ จากนั้นสับกระดาษคำถามและแจกคำถามให้แต่ละกลุ่ม
- ในการที่จะตอบคำถาม ให้นักเรียนเดินไปรอบ ๆ ห้อง และอ่านข้อความที่ครูคิดไว้ เพื่อตอบคำถาม นักเรียนต้องตอบคำถามเป็นภาษาที่สองแต่สามารถพูดคุยปรึกษากันเป็นภาษาแม่ได้
- นักเรียนต้องจดไว้ว่าคำตอบแต่ละคำตอบได้มาจากย่อหน้าใด
- หลังจากนั้นนักเรียนสามารถพูดคุยอภิปรายคำตอบที่ได้กับเพื่อนกลุ่มอื่น ให้ครูเชื่อนักเรียนได้คำตอบจากย่อหน้าเดียวกันหรือไม่
- สรุปกิจกรรม ครูให้นักเรียน 2-3 คนบอกคำตอบที่ตนได้โดยใช้ภาษาแม่

ศิลปะการใช้คำพูด

- ให้ครูเตรียมรูปภาพสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน (เช่น แผนที่ รูปถนน รูปห้องครัว) หากครูไม่ต้องการวาดรูปด้วยตนเอง ครูสามารถใช้รูปจากหนังสือพิมพ์หรือรูปจากอินเทอร์เน็ตได้
- แจกรูปให้นักเรียนคนละรูป และให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อน
- ให้นักเรียนบรรยายสถานที่จากรูปที่ตนได้ให้เพื่อนฟัง แต่ไม่โชว์รูปให้เพื่อนดู นักเรียนต้องพยายามเล่าโดยใช้ภาษาของตนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
- นักเรียนแต่ละคนต้องวาดรูปสถานที่ที่เพื่อนเล่าให้ดีที่สุด
- เมื่อทั้งคู่เล่าและวาดเสร็จแล้ว ให้นักเรียนเปรียบเทียบรูปแบบที่ครูให้กับรูปที่นักเรียนวาด
- จากนั้นให้นักเรียนเปลี่ยนคู่ และทำกิจกรรมนี้ซ้ำอีกครั้ง

กลยุทธ์การสอนที่ส่งเสริมทักษะการพูดโดยใช้ภาษาแม่: เน้นการเรียนรู้เรื่องความหมาย

มาตรฐานสมรรถนะครูของการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษา

B1. สามารถส่งเสริมการเรียนรู้แบบลงมือทำ (การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง)

ความรู้ความเข้าใจของครูเรื่องวิธีการสอนจะช่วยส่งเสริมการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษา (MLE) ซึ่งสำคัญต่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพสำหรับชั้นเรียนที่มีความหลากหลายทางภาษา การใช้ภาษาแม่ของนักเรียนในการเรียนการสอนนั้นจะทำให้นักเรียนมั่นใจเมื่อต้องเรียนรู้เนื้อหาใหม่ ๆ ในภาษาอื่นที่มีใช้ภาษาแม่ แผนการสอนในหมวดนี้เน้นให้นักเรียนใช้ภาษาแม่ในการเรียนโดยมุ่งเน้นที่การเข้าใจความหมายของเนื้อหา ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ที่อยู่ในหมวดนี้เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมทั้งกลุ่มเรียนเล็ก ๆ และกลุ่มใหญ่ทั้งห้องเรียน

กิจกรรมสำหรับกลุ่มเล็ก (นักเรียน 3-5 คน)

แต่งเรื่องเกี่ยวกับหัวข้อต่าง ๆ

ครูให้นักเรียนพูดเกี่ยวกับหัวข้อประจำสัปดาห์ เหตุการณ์ปัจจุบัน เรื่องราว หรือรูปภาพ ฯลฯ

- แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นหลาย ๆ กลุ่ม
- แต่ละกลุ่มให้แต่งเรื่องจากหัวข้อที่ครูกำหนดให้
- เรื่องที่แต่ละกลุ่มแต่ง อาจจะเป็นเรื่องตลก เรื่องแนวผจญภัย หรือแนวใดก็ได้ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อตามที่กำหนดไว้

ตัวอย่าง: หากหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับอาหาร เรื่องนักเรียนแต่งขึ้นอาจจะพูดถึงเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายคู่หนึ่งหลงทางในขณะที่เดินกลับบ้านหลังจากกลับจากซื้ออาหารที่ตลาด

- แต่ละกลุ่มสามารถวาดรูป แต่งเพลง หรือกลอน เพื่อประกอบเรื่องเล่าได้
- หลังจากนั้นให้แต่ละกลุ่มเล่าเรื่องที่แต่งขึ้น โดยติดรูปภาพประกอบที่ผนังห้องเรียนเพื่อให้กลุ่มอื่น ๆ เห็น

แต่งเพลง เต้น หรือแต่งกลอน

- ให้ครูเล่าเรื่องหรือหัวข้อเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันแล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
- จากนั้นแต่ละกลุ่มแต่งเพลงเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ
- ให้แต่ละกลุ่มร้องเพลงที่แต่งขึ้นให้เพื่อนในชั้นเรียนฟัง
- นักเรียนสามารถตั้งคำถามเกี่ยวกับเพลงที่เพื่อนร้อง เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร
- นักเรียนสามารถเต้นตามเพลงและโหวตเพลงที่ดีที่สุด

กิจกรรมนี้สามารถดัดแปลงจากการแต่งเพลงเป็นการแต่งกลอน แต่ละกลุ่มอ่านกลอนให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียนฟัง และให้นักเรียนที่เหลือถามคำถามเพื่อให้เข้าใจความหมายของกลอน

กิจกรรมทายอารมณ์

ให้ครูถามนักเรียนว่าเราสามารถเดาอารมณ์ของคนอื่นได้จากใบหน้าหรือไม่ หากนักเรียนตอบว่า "ได้" ให้ถามต่อว่านักเรียนรู้อย่างไรว่าคน ๆ นั้นรู้สึกอย่างไร นักเรียนเห็นอะไรจากใบหน้าที่แสดงออกมา

- กิจกรรมนี้ บอกให้นักเรียนสังเกตอารมณ์จากใบหน้าของครูเท่านั้น บอกนักเรียนว่าครูจะพูดประโยคเดิมพร้อมกับแสดงอารมณ์ต่าง ๆ

ตัวอย่าง: ให้ครูพูดว่า "ฉันชื่อเมื่อยะ นิน" นักเรียนควรฟังจากเสียงของครูเท่านั้น (ไม่ได้ฟังจากประโยคที่ครูพูด) และสังเกตใบหน้าครู ให้นักเรียนบอกว่า ครูรู้สึกอย่างไรตอนที่พูดประโยคนี้

- ให้ครูพูดประโยคเดียวกัน 4 ครั้ง แต่ทั้ง 4 ครั้งพูดโดยใช้อารมณ์แตกต่างกัน พูดครั้งแรกด้วยอารมณ์ดีใจมาก ๆ ครั้งที่ 2 อารมณ์เศร้ามาก ๆ ครั้งที่ 3 อารมณ์ไม่ไหวมาก ๆ และครั้งที่ 4 อารมณ์กังวลมาก ๆ
- ถามนักเรียนว่านักเรียนสามารถเดาอารมณ์ที่ครูแสดงออกในแต่ละครั้งได้หรือไม่
- ให้พูดประโยคและแสดงอารมณ์ทั้ง 4 แบบอีกครั้งและให้นักเรียนเดาอารมณ์ที่ครูแสดงออกมา

หากเป็นกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนแต่ละกลุ่มสามารถผลัดกันทายอารมณ์กับเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ ได้

เรื่องเล่าจากรูปภาพ

- ให้ครูเลือกรูปภาพที่น่าสนใจและเอามาให้นักเรียนดู
- ให้แต่ละกลุ่มแต่งเรื่องจากรูปที่ครูให้ดู
- นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่าเรื่องให้เพื่อนในชั้นเรียนฟัง

เดาสี ฉันท่าอะไรอยู่

- แบ่งนักเรียนในห้องออกเป็นกลุ่ม ๆ
- ครูบอกกริยา ท่าทางการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ให้แต่ละกลุ่มฟัง (โดยไม่ให้กลุ่มอื่นได้ยิน)
- ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงท่าทางของกิจกรรมนั้น ๆ โดยไม่พูดอธิบายใด ๆ และให้นักเรียนกลุ่มอื่นเดาว่ากำลังทำกิจกรรมอะไรอยู่
- ให้เวลาแต่ละกลุ่มเตรียมตัว 10 นาที
- จากนั้นให้แต่ละทีมออกมาทำท่าทางที่ได้เตรียมไว้
- ให้เพื่อนกลุ่มอื่นเดาว่าทำกิจกรรมอะไร
- พูดชมเชยนักเรียนในการใช้ความคิดสร้างสรรค์ออกแบบคิดกริยาท่าทางต่าง ๆ

ชีรูปภาพ

ก่อนเริ่มชั้นเรียน ครูติดรูปภาพขนาดใหญ่หนึ่งรูปบนกระดาน จากนั้นแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มยืนเข้าแถวตอนลึกโดยนักเรียนหันหน้าเข้าหารูปภาพ จากนั้นครูบอกให้นักเรียนคนแรกของทีมที่ 1 ให้ชี้ที่.....ในภาพบนกระดาน

ตัวอย่าง: ให้ชี้ที่นกสีดาที่เกาะบนหลังคาบ้าน

- หากนักเรียนชี้ถูก ให้จดคะแนนไว้
- นักเรียนที่ตอบแล้วให้นั่งลง
- หากนักเรียนชี้ผิด เปลี่ยนให้นักเรียนคนแรกของอีกกลุ่มที่ 2 ชี้ หากชี้ถูก ให้จดคะแนนไว้

ครูสามารถเปลี่ยนลักษณะของเกม เช่น ให้นักเรียนจากทีมที่ 1 เป็นคนออกคำสั่ง

ตัวอย่าง: ให้นักเรียนจากทีมที่ 1 ออกคำสั่งว่า “ชี้ไปที่ผู้หญิงที่กำลังตีข้าวอยู่ใต้ถุนบ้าน”

- นักเรียนจากทีมที่ 2 ต้องเดินไปที่กระดานและชีรูปภาพบนกระดานตามที่กลุ่มที่ 1 บอก
- หากนักเรียนจากทีมที่ 2 ชี้ถูกต้อง ได้ 2 คะแนน และสลับเป็นฝ่ายออกคำสั่งให้กลุ่ม 1 เป็นฝ่ายชี้ภาพ
- แต่หากนักเรียนจากทีม 2 ชี้ผิด ให้ทีมที่ 1 ได้คะแนนไป 1 คะแนนและให้กลุ่มที่ 1 ออกคำสั่งอีกครั้ง

หมายเหตุ: เกมนี้ครูสามารถแบ่งกลุ่ม 2, 4 หรือ 6 กลุ่มได้ โดย 1 ภาพใช้กับ 2 กลุ่ม เล่นแข่งกัน

แสดงละครสั้น

- ครูแบ่งหัวข้อให้แต่ละกลุ่ม โดยหัวข้อนั้นขึ้นอยู่กับหัวข้อประจำวันหรือหัวข้ออื่น ๆ
- ให้แต่ละกลุ่มวางแผนแสดงละครสั้นความยาว 3-4 นาที จากนั้นให้แสดงละครในชั้นเรียน
- นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ชมการแสดงของเพื่อนพร้อมกับบอกว่าจะเข้าใจเนื้อเรื่องที่เพื่อนแสดงหรือไม่

แต่งตอนจบของเรื่องเล่า

- เล่าเรื่องราวที่เป็นที่สนใจหรือหรือเรื่องที่นักเรียนคุ้นเคย
- ให้นักเรียนแต่งเรื่องโดยเปลี่ยนตอนจบของเรื่อง กิจกรรมนี้จะทำพร้อมกันทั้งห้อง หรือ แบ่งเป็นกลุ่ม ๆ ก็ได้
- ให้นักเรียนแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตอนจบของเรื่อง หรือให้นักเรียนเปลี่ยนตัวละครฉาก หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเรื่องได้

กิจกรรมสำหรับทั้งชั้นเรียน

แสดงบทบาทตามเรื่องเล่า

ให้ครูบอกนักเรียนว่า “ครูกำลังจะเล่าเรื่องให้ทุกคนฟัง”

- “แต่ครั้งที่ 2 ที่ครูเล่า ครูอยากให้อาสาสมัครมาแสดงบทบาทตามเรื่องที่ครูเล่า”
- ให้ครูเล่าเรื่องราวที่เป็นที่สนใจหรือหรือเรื่องที่นักเรียนคุ้นเคย
- เมื่อครูเล่าเรื่องเสร็จ ให้อาสาสมัครแสดงบทบาทของตัวละครต่างๆ ในเรื่อง ให้นักเรียนที่เป็นอาสาสมัครฟังที่ครูเล่าและแสดงบทบาทตามเนื้อเรื่องเท่านั้นโดยไม่พูดใด ๆ
- เล่าเรื่องอีกครั้งโดยให้นักเรียนแสดงบทบาทตามที่ครูเล่าไปพร้อม ๆ กัน
- ชื่นชมนักเรียนเมื่อแสดงเสร็จ

หากมีนักเรียนคนอื่นต้องการแสดงบทบาทอีกเพิ่มเติม ให้ครูเล่าเรื่องอีกครั้ง

ถ่ายทอดเรื่องเล่า

- เลือกหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สอนในสัปดาห์นี้
- ให้ครูและนักเรียนยืนเป็นวงกลม
- ตั้งชื่อตัวละคร 1 ชื่อ

ตัวอย่าง: “ตัวละครชื่อ มวง เซต ซู”

- ครูเริ่มเล่าเรื่องโดยเริ่มประโยคแรก กล่าวถึงตัวละครที่ตั้งชื่อเอาไว้

ตัวอย่าง: “มวง เซต ซูเอามะเขือเทศใส่ปากถึง 3 ลูกในครั้งเดียว”

- จากนั้นครูโยนลูกบอลให้นักเรียน นักเรียนคนที่ได้รับลูกบอลต้องเล่าเรื่องต่อไป

ตัวอย่าง: “จากนั้นเขาเห็นข้างสองตัววิ่งมาหาเขา”

- เมื่อพูดเสร็จ ให้นักเรียนคนนั้นโยนลูกบอลไปหาเพื่อน คนที่ได้รับลูกบอลเล่าเรื่องต่อจากที่เพื่อนเล่ามา

หมายเหตุ: การเล่าเรื่องโดยใช้คำศัพท์เกี่ยวกับสี ตัวเลข คำบอกตำแหน่งและการเล่าเรื่องราวสามารถช่วยให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับวลีต่างๆ ตามหลักไวยากรณ์ (ไวยากรณ์เกี่ยวกับกาล เช่น อดีต ปัจจุบัน อนาคต)

กิจกรรมการรายงานข่าว

ในแต่ละวันหรือแต่ละสัปดาห์ ให้แต่ละกลุ่มรายงานข่าวเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนให้เพื่อนในชั้นเรียนฟัง

ให้แต่ละกลุ่มรายงานข่าว ความยาวประมาณ 5-10 นาที ให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียนฟัง

ตัวอย่าง: ข่าวเกี่ยวกับเหตุเพลิงไหม้ การท่องเที่ยว ของขวัญที่ได้รับ อุบัติเหตุหรืออันตรายต่าง ๆ ศาสนา วัฒนธรรม กีฬา สมาชิกเกิดใหม่ในชุมชน

การตั้งคำถามอย่างไร ทำไม (การตั้งคำถามขั้นสูง)

- ให้ครูเล่าเรื่องที่กำลังเป็นที่สนใจของนักเรียนหรือเรื่องที่นักเรียนคุ้นเคย
- จากนั้นให้ตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่เล่า โดยใช้คำถาม "อย่างไรและทำไม"

ตัวอย่าง: ทำไมหล่อนทำอย่างนั้น? หรือ เขารู้ได้อย่างไรว่าจะเป็นอย่างนั้น? (โดยคำตอบที่นักเรียนตอบมักจะเป็นคำตอบยาว ๆ ไม่ใช่คำตอบสั้น ๆ แค่หนึ่งคำหรือสองคำ)

- ครูสามารถตั้งคำถามเพื่อประเมินความเข้าใจของนักเรียน เช่น "นักเรียนคิดว่ายาน่าจะทำอย่างนั้นไหม ทำไมถึงทำ? หรือทำไมถึงไม่ทำ?"

ทายลี พวกเราเห็นอะไร

ชี้แจงให้นักเรียนในห้องฟังว่า เกมนี้จะให้นักเรียน 2 คนเป็นตัวแทน และให้นักเรียนที่เหลือเดาว่านักเรียนทั้ง 2 คนนี้เห็นอะไร

- สาธิตตัวอย่างการเล่นเกมก่อนเริ่มเล่นจริง

ตัวอย่าง: ให้ครูนึกถึงสิ่งของในห้องเรียน (ต้องเป็นสิ่งที่สังเกตเห็นชัดเจนได้ในห้องเรียนเช่น โต๊ะครู ชุดนักเรียนผู้หญิงสีแดง ดอกไม้ เป็นต้น)

- จากนั้นถามนักเรียนในห้องว่า “ครูเห็นบางอย่าง ให้นักเรียนเดาว่าสิ่งนั้นคืออะไร”
- ให้นักเรียนเดา โดยตั้งคำถามว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่”

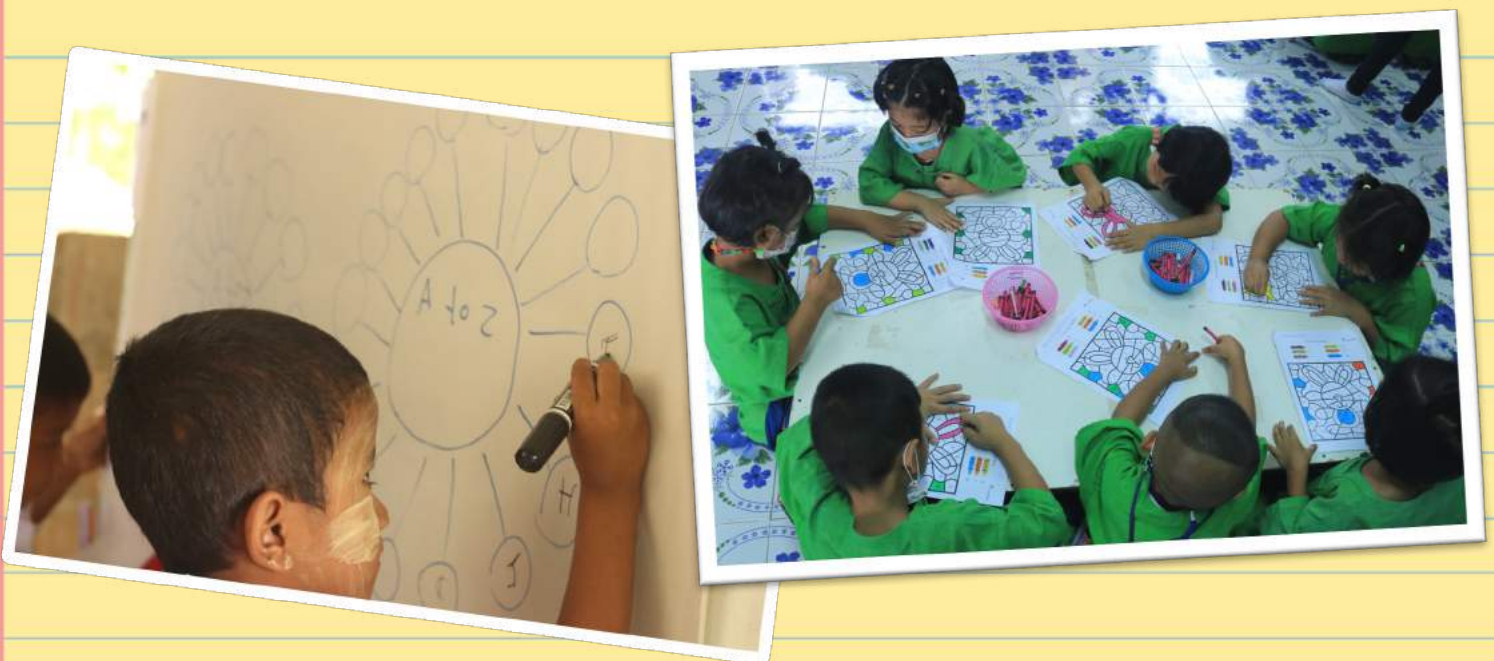
ตัวอย่าง: สีเขียวใช่หรือไม่ เป็นคนใช่หรือไม่ มีชีวิตใช่หรือไม่ ใช้สำหรับสวมใส่ใช่หรือไม่ กินได้ใช่หรือไม่ เล็กกว่ามือใช่หรือไม่

- ให้ครูตอบคำถามอย่างชัดเจนว่า ใช่หรือไม่ใช่
- ใช้คำใบ้เพื่อช่วยให้นักเรียนเดาสิ่งของนั้นได้อย่างถูกต้อง
- เมื่อสาธิตเกมแล้วและครูมั่นใจว่านักเรียนเข้าใจกติกาของเกม ให้นักเรียนทั้งสองคนเริ่มเล่นเกม โดยให้ทั้งสองนึกถึงสิ่งของในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน
- เมื่อนักเรียนทั้งสองนึกกำหนดสิ่งของไว้ในใจแล้ว ให้กระซิบบอกครูว่าสิ่งของนั้นคืออะไร
- จากนั้นให้นักเรียนคนอื่นเดาว่าสิ่งนั้นคืออะไร
- หากนักเรียนเดาไม่ได้ ให้ครูช่วยบอกใบ้
- รอบแรกเมื่อทายของได้ 2-3 อย่างแล้วให้หยุดเพื่อประเมินว่านักเรียนเข้าใจกติกาการเล่นหรือไม่ จากนั้นเริ่มเล่นรอบต่อไปโดยทายของให้มากขึ้น

กิจกรรมจัดลำดับภาพจากบทอ่าน

- ให้ครูเล่าเรื่องที่กำลังเป็นที่สนใจของนักเรียนหรือเรื่องที่นักเรียนคุ้นเคย
- จากนั้นแจกภาพให้นักเรียนแต่ละคน ซึ่งเป็นภาพเกี่ยวกับเรื่องที่ครูเล่า
- ให้นักเรียนเรียงลำดับภาพโดยยึดตามลำดับเหตุการณ์
- นักเรียนสามารถช่วยเพื่อนเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้
- ให้นักเรียนเล่าว่าเกิดอะไรขึ้นในแต่ละภาพ

กลยุทธ์การสอนที่ส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนเบื้องต้น โดยใช้ภาษาแม่

มาตรฐานสมรรถนะครูของการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษา

B1. สามารถส่งเสริมการเรียนรู้แบบลงมือทำ (การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง)

ครูสอนภาษาที่ติจะมั่นใจว่าการใช้ภาษาของนักเรียน (ไวยากรณ์ การออกเสียงและการสะกดคำ) มีความถูกต้องแม่นยำ โดยครูจะแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนเป็นประจำสม่ำเสมอ นักเรียนควรมีโอกาสตรวจงานของตนเองและแก้ไขให้ดีขึ้น ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ตอบโต้ แบ่งปันความคิด และอธิบายขยายความเนื้อหาที่เรียน การที่ครูส่งเสริมให้นักเรียนสื่อสารความคิดกับเพื่อนและอ่านเพื่อสกัดหาความหมายเป็นสิ่งจำเป็น ในหมวดนี้มุ่งเน้นการช่วยนักเรียนให้ใช้ภาษาแม่ผ่านทางกิจกรรมอ่านและเขียนเบื้องต้น กิจกรรมในหมวดนี้ทั้งกิจกรรมสำหรับนักเรียนกลุ่มเล็ก และกิจกรรมสำหรับทั้งห้องเรียน

กิจกรรมสำหรับกลุ่มเล็ก (นักเรียน 3-5 คน)

แต่งเรื่องแบบฉับพลัน

- กำหนดหัวข้อให้นักเรียนเขียน ซึ่งเป็นหัวข้อทั่วไปเกี่ยวกับบทเรียนที่ครูสอนประจำสัปดาห์นั้น ๆ
- ให้นักเรียนแต่งเรื่องจากหัวข้อที่ครูกำหนด นักเรียนสามารถเริ่มจากการวาดรูปและ “เขียน” เล่าเรื่องราวอะไรก็ได้ที่นักเรียนสามารถเขียนได้ (เรียกว่า “การแต่งเรื่องแบบฉับพลัน”)
- เน้นย้ำให้นักเรียนฟังว่า ไม่ต้องกังวลว่าเขียนตัวอักษรถูกต้องหรือไม่ แต่ครูอยากให้นักเรียนได้แสดงความคิดออกมาอย่างอิสระและสร้างสรรค์
- เมื่อนักเรียนแต่งเรื่องเสร็จแล้ว ให้นักเรียนเล่าเรื่องที่แต่งให้เพื่อนฟัง

ครูคิดเรื่องให้นักเรียนแต่งขึ้นที่ผนังห้องเรียนอย่างน้อยหนึ่งครั้งต่อสัปดาห์ เพื่อให้นักเรียนได้ดูผลงานของตนเองและเพื่อน ให้ครูพูดชื่นชมผลงานของนักเรียนอย่างจริงใจ

แต่งเรื่องจากภาพ

- ให้นักเรียนวาดรูป 3 รูป: รูปแรกเป็นตอนต้นของเรื่อง รูปที่สองเป็นตอนกลางของเรื่อง และรูปสุดท้ายเป็นตอนจบของเรื่อง ตัวอย่าง: 1. รูปเด็กผู้ชายยิงธนูไปที่ต้นไม้ 2. รูปลูกธนูปักไปที่รังของตัวต่อ และ 3. รูปของเด็กชายวิ่งหนีตัวต่อ
- ให้นักเรียนเอารูปให้เพื่อนดูและเล่าเรื่องจากรูปที่วาด

หากทำกิจกรรมนี้เป็นกลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละคนวาดรูปแต่ละตอนของเรื่องเล่า และยืนเรียงตามลำดับเรื่อง นักเรียนจากกลุ่มอื่นๆ ดูรูปและทายเนื้อเรื่อง และอาจแก้ไขเรื่องที่เพื่อนแต่งหากถ้าจำเป็น

ทายคำศัพท์และปรบมือ

- แบ่งนักเรียนในชั้นเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ กลุ่มละ 3-5 คน
- เริ่มที่กลุ่มแรก ครูพูดประโยค 1 ประโยคที่มี 4 คำ
- นักเรียนพยายามจำว่าประโยคที่ครูพูดมีกี่คำ จากนั้นปรบมือตามจำนวนคำ (ดังนั้นนักเรียนจะปรบมือ 4 ครั้ง)
- ถ้านักเรียนปรบมือตามจำนวนคำได้ถูกต้อง ให้จดคะแนนไว้บนกระดาน
- จากนั้นครูพูดประโยคที่มี 3 (หรือ 4 หรือ 5) คำ
- ถัดมาที่ทีมที่ 2 พยายามจำว่าประโยคที่ครูพูดมีกี่คำและปรบมือตามจำนวนคำ หากทายถูกให้จดคะแนนไว้บนกระดาน
- เล่นไปเรื่อย ๆ จนแต่ละทีมมีโอกาสฟังประโยคและปรบมือครบ 5 ครั้ง

ทีมที่ปรบมือตามจำนวนคำได้ถูกต้องมากที่สุด (คะแนนมากที่สุด) เป็นผู้ชนะ

หมายเหตุ: ครูสามารถเปลี่ยนจากประโยคเป็นพูดคำศัพท์ที่มี 2 พยางค์ขึ้นไป

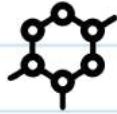

แยกสิ่งของตามหมวดหมู่

ก่อนจะเริ่มชั้นเรียน ให้ครูหาสิ่งของรอบ ๆ โรงเรียน 30-40 ชิ้นที่จะใช้ทำกิจกรรมแยกสิ่งของตามหมวดหมู่ (เช่น เมล็ดพืชพันธุ์พืช กิ่งไม้ ก้อนหิน ฝาขวดน้ำ กระดุม ฯลฯ) จากนั้นให้ครูคละสิ่งของรวมกัน และแบ่งออกเป็นชุด ๆ ชุดละ 4-5 ชิ้น และแจกสิ่งของแต่ละชุดให้แก่ักเรียนแต่ละกลุ่ม

เมื่อครูแจกสิ่งของ 1 ชุดให้แก่ละกลุ่มแล้ว ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแยกสิ่งของตามที่กำหนด เช่น:

- แยกตามประเภทของวัตถุ เช่น: ก้อนหิน เมล็ดพืชพันธุ์พืช กิ่งไม้ ฝาขวด
- แยกตามขนาด เช่น: ก้อนหิน เมล็ดพืชพันธุ์หรือใบไม้ที่มีขนาดใหญ่จัดไว้อยู่กลุ่มเดียวกัน ส่วนก้อนหิน เมล็ดพืชพันธุ์หรือใบไม้ที่มีขนาดเล็กจัดให้อยู่กลุ่มเดียวกัน
- แยกตามรูปร่าง ครูแจกสิ่งของที่มีรูปร่างต่าง ๆ (ใบไม้ กีบดอกไม้) และให้นักเรียนจัดกลุ่มของสิ่งของตามรูปร่าง
- แยกตามความยาว ครูเอากิ่งไม้เล็ก ๆ ที่มีความยาวแตกต่างกันให้นักเรียน ให้นักเรียนแยกกิ่งไม้ตามความยาวจากกิ่งที่ยาวที่สุดไปสั้นที่สุด

วาดรูปตามเรื่องเล่า

- เล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องทีเล่ากับเพื่อนในกลุ่มเล็ก ๆ
- จากนั้นให้นักเรียนวาดรูปจากตอนที่นักเรียนคิดว่าเป็นตอนที่สำคัญที่สุดของเรื่อง
- นักเรียนพูดเกี่ยวกับรูปที่วาดและอธิบายว่าทำไมตอนที่นักเรียนเลือกวาดจึงเป็นตอนที่สำคัญที่สุดของเรื่อง

เขียนบนกระดาน (กิจกรรมเดี่ยว)

นักเรียนสลับกันเขียนข้อความเกี่ยวกับบทเรียนที่ได้เรียนในสัปดาห์นี้บนกระดานเพื่อเป็นการทบทวนเรื่องการเรียนรู้

ตัวอย่าง: ในสัปดาห์นี้นักเรียนเรียนเกี่ยวกับอาเซียน ครูให้นักเรียนเขียนอะไรก็ได้ที่เกี่ยวกับอาเซียน เช่น: ภูมิภาคเอเชีย ประเทศเมียนมา ประเทศไทย ไทย ประเทศกัมพูชา ประเภทของอาหาร เสื้อผ้า วัฒนธรรม ฯลฯ ให้ครูสังเกตที่นักเรียนเขียน และแก้ไขหากจำเป็น

จับคู่บัตรคำ

- กิจกรรมนี้ ครูต้องเตรียมบัตรภาพ บัตรคำศัพท์ และบัตรพยัญชนะ และให้ครูทำสำเนาบัตรแต่ละใบไว้อีกหนึ่งชุด

กิจกรรมนี้นักเรียนสามารถเล่นได้หลากหลายวิธีเช่น จับคู่ภาพด้วยตัวเอง จับคู่ภาพกับคำศัพท์ หรือจับคู่ภาพกับพยัญชนะโดยพยัญชนะหนึ่งที่ขึ้นต้นคำศัพท์

ตัวอย่าง: การจับคู่รูปภาพ

- ครูแจกชุดบัตรคำ 20 คู่ ให้แต่ละกลุ่ม (รวม 40 ใบ)
- นักเรียนวางบัตรคำที่พื้นโดยวางคละ ๆ กัน
- นักเรียนแต่ละกลุ่มสลับกันหาคู่ที่มีรูปภาพเดียวกัน

ตัวอย่าง: การจับคู่รูปภาพกับคำศัพท์

- ครูแจกบัตรรูปภาพพร้อมกับบัตรคำศัพท์ให้แก่ละกลุ่ม
- นักเรียนแต่ละกลุ่มสลับกันจับคู่คำศัพท์และรูปภาพ

วาดรูปที่พื้น

- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและครูพานักเรียนออกไปทำกิจกรรมนี้ในห้องเรียน
- ให้นักเรียนสร้างรูปภาพจากสิ่งของที่หาได้ (เช่น กิ่งไม้ ใบไม้ ก้อนหิน เปลือกหอย)
- เมื่อแต่ละทีมสร้างรูปโดยใช้สิ่งของเสร็จแล้ว ให้นักเรียนเดินดูรูปที่เพื่อนสร้าง
- ให้นักเรียนถามคำถามและอธิบายเกี่ยวกับรูป

กิจกรรมสำหรับทั้งชั้นเรียน

อะไรอยู่ในกระป๋อง

ให้ครูเตรียมกระป๋อง 3 ใบ แต่ละกระป๋องใส่สิ่งของต่างกัน (เช่น ทราย หิน ข้าวสาร)

- ครูเปิดแต่ละกระป๋องให้นักเรียนดูว่าอะไรอยู่ข้างในและเขย่ากระป๋องเพื่อให้นักเรียนได้ยินว่ากระป๋องแต่ละใบมีเสียงอย่างไร
- ให้นักเรียนหลับตา และเขย่ากระป๋องที่ละใบจนครบ 3 ใบ
- ถามนักเรียนว่าของที่ใส่ในกระป๋องคืออะไร เรียงลำดับตามที่นักเรียนเขย่า (เช่น เขย่ากระป๋องที่มีทราย จากนั้นกระป๋องที่มีก้อนหิน และจากนั้นกระป๋องที่ใส่ข้าวสาร)
- ทำกิจกรรมนี้ซ้ำอีกหลาย ๆ ครั้ง และเปลี่ยนสิ่งของที่อยู่ในกระป๋อง

ฟังและเดา

- ครูเล่าเรื่องเกี่ยวกับหัวข้อที่เรียนในสัปดาห์นี้ให้นักเรียนฟัง หยุดเล่าเป็นครั้งคราวและถามนักเรียนว่า ต่อจากนี้จะเกิดอะไรขึ้น

ตัวอย่าง: อ่านประโยคในนิทานเรื่องกระต่ายกับเต่า (สำหรับนักเรียนเกรด 2) 2-3 ประโยค จากนั้นถามนักเรียนว่า “นักเรียนคิดว่าเต่ากับกระต่ายจะทำอะไรต่อไป” จากนั้นเมื่อนักเรียนตอบคำถามแล้วให้ถามคำถามถัดไป “จากนี้จะเกิดอะไรขึ้น นักเรียนคิดว่าใครจะชนะ เต่าหรือกระต่าย กระต่ายทำอะไรระหว่างที่แข่งขัน”

รูปขนาดใหญ่

- ครูเอารูปภาพขนาดใหญ่ให้นักเรียนดู เป็นรูปภาพที่เกี่ยวกับหัวข้อที่เรียนในสัปดาห์นั้น ๆ
- ครูให้นักเรียนคิดเกี่ยวกับอะไรก็ได้ที่นักเรียนรู้เกี่ยวกับรูปนั้น
- จากนั้นถามคำถามที่เกี่ยวกับรูปภาพและให้นักเรียนพูดเกี่ยวกับรูปภาพนั้น

ตัวอย่างของคำถามใคร อะไร ที่ไหน อย่างไร: คนในรูปเป็นใคร นักเรียนคิดว่าพวกเขาอาศัยอยู่ที่ไหน คนในรูปทำอะไรอยู่ คนในรูปทำกิจกรรมนี้เมื่อไหร่

ตัวอย่างของคำถามอย่างไรและทำไม: หากเป็นรูปเกี่ยวกับคนกำลังช่วยกันสร้างบ้าน ครูสามารถถามคำถามเหล่านี้: นักเรียนจะอย่างไรเมื่อเห็นคนกำลังสร้างบ้าน ให้นักเรียนลองเล่าว่าคนในชุมชนของเราสร้างบ้านอย่างไร ทำไมคนต้องช่วยกันสร้างบ้าน ขั้นตอนไหนของการสร้างบ้านที่นักเรียนชอบที่สุด

ตัวอย่างของคำถามที่ใช้จินตนาการ: ถ้านักเรียนเป็นเด็กในรูปภาพ นักเรียนจะเป็นเด็กคนไหน นักเรียนจะทำอะไร นักเรียนคิดถึงอะไรอยู่

กระซิบบอกข้อความ

ให้นักเรียนคนแรกกระซิบบอกข้อความไปยังนักเรียนอีกคนหนึ่ง และให้กระซิบข้อความนั้นต่อกันไปเรื่อย ๆ

หากทำกิจกรรมนี้ทั้งห้องเรียน:

- ให้นักเรียนยืนเข้าแถวตอนลึก
- ครูกระซิบบอกข้อความให้นักเรียนคนแรกที่ยืนหัวแถว และให้นักเรียนกระซิบต่อ ๆ กันไปเรื่อย ๆ เรียงจากหัวแถวไปจนสุดปลายแถว
- นักเรียนคนสุดท้ายให้พูดข้อความที่ได้ยินออกมาดัง ๆ

หากทำกิจกรรมนี้เป็นกลุ่ม:

- ให้ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนในห้องเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนหนึ่งคนกระซิบบอกข้อความให้กับเพื่อนนักเรียนคนแรกของแต่ละกลุ่ม โดยข้อความนั้นต้องไม่เหมือนกัน
- เมื่อนักเรียนคนสุดท้ายของแต่ละกลุ่มได้ฟังข้อความที่เพื่อนกระซิบบอก ให้พูดข้อความนั้นออกมา
- ทีมที่พูดข้อความได้ถูกต้องมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

กลยุทธ์การสอนที่ส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนโดยใช้ภาษาแม่ :

เน้นความหมายและความถูกต้องแม่นยำ

มาตรฐานสมรรถนะครูของการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษา

A5. สอนอย่างไรให้มีความถูกต้องแม่นยำ

A6. สอนอย่างไรในเรื่องของความหมายและการสื่อสาร

เมื่อช่วยนักเรียนให้มีความชำนาญในการใช้ภาษาใหม่ ๆ แล้ว ครูผู้สอนที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์อย่างถูกต้องเมื่ออ่าน และตรวจสอบงานเขียนของตนเองรวมทั้งงานเขียนของเพื่อนเพื่อที่จะนำไปปรับปรุงแก้ไข ครูควรแน่ใจว่า ให้ feedback ที่ถูกต้องและเจาะจงแก่นักเรียน การมองว่าข้อผิดพลาดเป็นเรื่องธรรมดาและใช้เป็นโอกาสในการเรียนรู้เป็นหนึ่งในคุณสมบัติการเรียนรู้ภาษาที่ดีที่สุด เมื่อมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น นักเรียนควรได้รับโอกาสที่จะแก้ไขคำตอบให้ถูกโดยการสนับสนุนจากครูผู้สอน

กิจกรรมสำหรับทั้งชั้นเรียน

ตามหาอักษรหรือพยางค์ที่ซ่อนไว้

- ครูเขียนตัวอักษร พยางค์ หรือคำศัพท์ใหม่ขนาดใหญ่บนกระดาน ให้นักเรียนอ่านไปพร้อม ๆ กับครู
- ให้ครูเขียนตัวอักษรหรือพยางค์หนึ่งแถวบนกระดาน จากนั้นเขียนตัวอักษร พยางค์หรือคำศัพท์ใหม่ตามทีต่าง ๆ 2-3 ที่
- ให้นักเรียนชี้ไปที่ตัวอักษร พยางค์ หรือคำศัพท์ใหม่ทุกครั้ง ที่นักเรียนเห็น

ตัวอย่าง: คำศัพท์ใหม่ที่นักเรียนเรียนคือ “snow” หรือพยางค์ใหม่คือ “ter” หรืออักษรใหม่คือ “z” จากนั้น ให้ครูเขียน “CARSNOWABCTERBOOKZ” บนกระดาน

หมายเหตุ: เกมนี้สามารถเล่นโดยใช้ป้ายชื่อนักเรียน โดยถามนักเรียนว่าป้ายชื่อของนักเรียนมีตัวอักษรใหม่เหล่านี้หรือไม่

จับคู่ตัวอักษร / พยางค์ / คำศัพท์

- ให้ครูเขียนตัวอักษรตัวใหม่ (หรือพยางค์ หรือคำศัพท์) บนกระดาน จากนั้นอ่านพร้อมนักเรียนหลาย ๆ ครั้ง
- เขียนตัวอักษร/พยางค์/คำศัพท์ที่นักเรียนได้เรียนไป 6-8 ตัวบนกระดานโดยเขียนเรียงเป็นแนวยาว
- เขียนตัวอักษร/พยางค์/คำศัพท์เดิม แต่ให้เขียนสลับที่กัน โดยเขียนลงในแถวที่ 2 ตรงกันข้ามกับแถวแรก
- เริ่มจากตัวอักษร/พยางค์/คำศัพท์ตัวแรกที่อยู่บนสุดด้านซ้ายของแถว อ่านเรียงลงไปทีละตัวพร้อม ๆ กับนักเรียน
- ให้นักเรียนที่เป็นอาสาสมัครลากเส้นจับคู่ตัวอักษร/พยางค์/คำศัพท์แถวซ้ายกับตัวอักษร/พยางค์/คำศัพท์ที่อยู่แถวด้านขวา
- ให้นักเรียนคนอื่นสลับเปลี่ยนออกมาลากเส้นจับคู่

คำศัพท์จากการอ่านร่วมกัน

- ให้ครูเลือกคำศัพท์จากนิทานจากหนังสือนิทานเล่มใหญ่ (Big Book)
- จากนั้นให้ครูอ่านหน้าที่มีคำศัพท์คำนั้นให้นักเรียนฟัง
- จากนั้นอ่านประโยคที่มีคำนั้น ๆ อยู่ และเขียนประโยคนั้นบนกระดาน พร้อมกับขีดเส้นใต้คำดังกล่าวและให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน
- ครูเขียนเฉพาะคำศัพท์คำนั้นใต้คำศัพท์คำเดิมที่อยู่ในประโยคบนกระดาน หากครูต้องการที่จะเน้นตัวอักษรตัวไหนเป็นพิเศษ ให้ช่วยนักเรียนออกเสียงตัวอักษรตัวนั้น
- นักเรียนฝึกการออกเสียงอักษรและออกเสียงคำศัพท์ที่ขึ้นต้นด้วยตัวอักษรตัวนั้น
- ให้นักเรียนคิดคำศัพท์อื่น ๆ ที่มีอักษรหรือเสียงเดียวกัน อ่านคำศัพท์ ประโยค และนิทานทั้งหน้าให้นักเรียนฟังอีกครั้ง

ตัวอย่างสำหรับตัวอักษร “m”

m
ma
mango
I ate a mango.

ประกอบตัวอักษรให้เป็นคำศัพท์

- ให้ครูกัดคำศัพท์ที่นักเรียนได้เรียนไปในช่วง 2-3 สัปดาห์ที่ผ่านมา
- เขียนตัวอักษรที่อยู่ในคำศัพท์นั้นโดยเขียนสลับทีละ ๑ กันไปบนกระดาน
 - นักเรียนมองไปที่ตัวอักษรเหล่านั้นและคิดว่าอักษรเหล่านั้นประกอบเป็นคำศัพท์คำว่าอะไร
 - ให้อาสาสมัครไปที่กระดานและเขียนคำศัพท์ให้ถูกต้อง
 - หรือให้นักเรียนแต่ละคนเขียนคำที่ถูกต้องลงในหนังสือ

ตัวอย่าง: คำศัพท์ภาษาอังกฤษ หากคำศัพท์คือคำว่า mango ให้เขียนตัวอักษรสลับตำแหน่ง คละ ๑ กันไป เช่น
n g a o m

ปริศนาอักษรไขว้

- ให้ครูเขียนคำที่นักเรียนคุ้นเคยโดยใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ตรงกลางกระดาน
- ให้นักเรียนเลือกตัวอักษรเพียงหนึ่งตัวจากคำศัพท์ที่ครูเขียนและให้นักเรียนคิดคำศัพท์อื่น ๆ ที่มีตัวอักษรนั้น ๆ อยู่
- เขียนคำศัพท์นั้นบนกระดาน ซึ่งคำนั้นมีตัวอักษรเหมือนกันกับคำแรก
- ให้นักเรียนเลือกตัวอักษรหนึ่งตัวจากคำที่สอง จากนั้นให้นักเรียนคิดคำศัพท์อื่น ๆ ที่มีตัวอักษรนั้น ๆ อยู่
- เขียนคำศัพท์คำที่สามซึ่งมีตัวอักษรมาจากคำศัพท์คำที่สอง จากนั้นให้ทำซ้ำ ๆ จนได้คำศัพท์ประมาณ 6-8 คำ
- เมื่อครบ 6-8 คำแล้ว ให้นักเรียนออกมาชี้คำศัพท์ที่ตนเองเสนอไว้

บิงโก

เกมนี้ใช้เล่นหลังจากที่นักเรียนได้เรียนตัวอักษรครบทุกตัวแล้ว

- ก่อนเริ่มชั้นเรียน ให้ครูทำตารางบิงโกจากกระดาษแข็ง เตรียมจำนวนให้เพียงพอแก่นักเรียนทุกคนในห้องเรียนและเตรียมไว้สำรองอีก 5 ใบ ชิดเส้นลงบนกระดาษแข็งแต่ละใบ ชิดเส้นแนวตั้ง 5 แถวและแนวยาว 5 แถว จะมีช่องทั้งหมด 25 ช่อง จากนั้นเขียนตัวอักษรลงในตารางแต่ละช่อง แต่ละตารางให้เขียนตัวอักษรแตกต่างกันไป
 - ตัดกระดาษเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมจัตุรัสเล็ก ๆ เขียนตัวอักษรแต่ละตัวลงไปบนกระดาษแต่ละแผ่น จากนั้นนำกระดาษทั้งหมดใส่ในกล่องเล็ก ๆ
 - แจกเครื่องหมาย (ก้อนหินหรือเมล็ดพืชต่าง ๆ) ให้นักเรียนคนละ 25 ชิ้น จากนั้นเริ่มเล่นเกม
 - เขย่ากล่อง และหยิบกระดาษรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสที่เขียนตัวอักษรออกมาจากกล่อง อ่านตัวอักษรที่เขียนไว้ที่กระดาษให้นักเรียนได้ยิน จากนั้นวางกระดาษบนโต๊ะ
 - เมื่อนักเรียนได้ยินครูออกเสียงตัวอักษร นักเรียนดูว่าตารางของตนเองมีตัวอักษรตัวนั้นอยู่หรือไม่ หากมี ให้นักเรียนวางเครื่องหมายบนตารางในช่องที่มีตัวอักษรนั้น ๆ อยู่ นักเรียนคนแรกที่ได้ตัวอักษรครบ 1 แถวให้พูดว่า “บิงโก” แถวอาจจะเป็นแนวตั้ง แนวนอน หรือแนวทแยงมุมก็ได้
 - ให้นักเรียนบอกทวนตัวอักษรที่นักเรียนได้ เพื่อให้ครูเช็คว่าเป็นตัวอักษรเดียวกับของครู
- จากนั้น ครูสามารถเปลี่ยนจากตัวอักษรเป็นตัวเลข พยางค์ หรือคำอื่น ๆ ที่นักเรียนได้เรียนไป

เขียนตามกลอน ปริศนาคำทาย หรือเพลง

- ให้นักเรียนแต่งกลอน ปริศนาคำทายหรือเพลง
 - ให้นักเรียนอ่านที่แต่งให้ครูฟัง และครูเขียนลงบนกระดาน
 - หากเป็นไปได้ ให้ครูจัดแสดงกลอน ปริศนาคำทายหรือเพลงที่นักเรียนแต่งเป็นโปสเตอร์ติดที่ผนังห้องเรียน
- จากนั้น ให้นักเรียนทำหนังสือ โดยเขียนกลอน ปริศนาคำทายหรือเพลงที่ตนเองแต่งลงไป

กิจกรรมสำหรับกลุ่มเล็ก (นักเรียน 3-5 คน)

วิเคราะห์เรื่อง

ให้นักเรียนอ่านนิทาน (ความยากง่ายในการอ่านของนิทานอยู่ที่ระดับ 2) นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับนิทานโดยเขียนตอบ ดังนี้

- 1) เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน
- 2) ตัวละครมีใครบ้าง (ชื่อตัวละคร ความสัมพันธ์ของตัวละคร คำบรรยายตัวละคร)
- 3) เกิดอะไรขึ้นในตอนต้นของเรื่อง
- 4) ตอนกลางของเรื่องเกิดอะไรขึ้น
- 5) เกิดอะไรขึ้นในตอนจบของเรื่อง นักเรียนคิดว่าทำไมเป็นแบบนี้

นักเรียนคิดว่าตอนจบของเรื่องจะจบแบบอื่นได้ไหม

- 6) นักเรียนชอบนิทานเรื่องนี้หรือไม่ ทำไมชอบ หรือถ้านักเรียนไม่ชอบ ทำไมนักเรียนจึงไม่ชอบ

เขียนคำสั่งหรือขั้นตอน

ให้ครูกำหนดกิจกรรม 4-5 อย่างเป็นกิจกรรมที่นักเรียนคุ้นเคยหรือทำเป็นประจำ (เช่น ตักน้ำ ชื้อข้าวที่ตลาด หรือให้อาหารสัตว์เลี้ยง)

- ให้นักเรียนเลือกกิจกรรมที่สนใจหรือกิจกรรมที่นักเรียนรู้จักมากที่สุด และให้นักเรียนเขียนขั้นตอนวิธีการทำกิจกรรมนั้นๆ (เช่น ขั้นตอนการหุงข้าว)
- นักเรียนสามารถนำกลับไปเขียนเป็นการบ้าน ตรวจสอบกับผู้ปกครองว่าได้เขียนอธิบายครบทุกขั้นตอน
- ให้นักเรียนเขียนขั้นตอนเหล่านั้นลงในหนังสือแบบฝึกหัด จากนั้นอ่านให้เพื่อนในห้องฟัง
- จากนั้นให้นักเรียนเปรียบเทียบขั้นตอนวิธีทำและระบุส่วนที่เหมือนหรือคล้ายกันกับของครู

ส่งต่อคำศัพท์

- ให้แบ่งกลุ่มนักเรียนในห้องออกเป็น 2 กลุ่ม แต่ละกลุ่มจำนวนนักเรียนเท่า ๆ กัน
- ครูเขียนคำศัพท์ 6-8 คำบนกระดาน
- ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมายืนตรงกลางห้อง ระหว่าง 2 กลุ่ม และครูแจกไม้หรือไม้บรรทัดให้ตัวแทนทั้ง 2 คน
- เมื่อครูพูดคำศัพท์ ให้นักเรียน 2 คนที่เป็นตัวแทนวิ่งไปที่กระดานแล้วใช้ไม้บรรทัดชี้ไปที่คำศัพท์ที่ครูพูด นักเรียนคนแรกที่ชี้คำศัพท์ได้ถูกต้องจะได้คะแนน
- ทำซ้ำ ๆ จนนักเรียนทุกคนได้ออกมาชี้คำศัพท์ ครูอาจจะใช้คำศัพท์เดิมหรือเปลี่ยนคำศัพท์ใหม่เมื่อนักเรียนแต่ละคนเล่นได้ครบแล้ว

กิจกรรมเดี่ยว

รูปภาพประกอบเรื่องเล่า

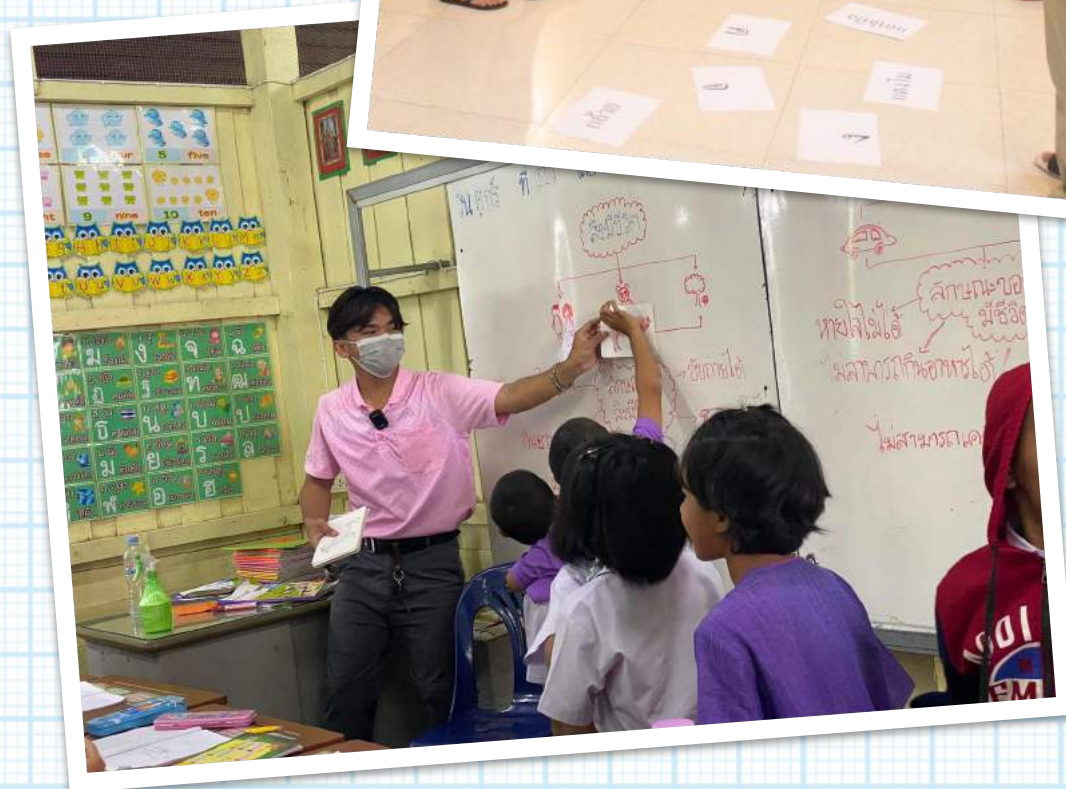
- ให้นักเรียนวาดรูปและเขียนเล่าเรื่อง (อาจจะแค่ 1 คำ/ 1 ประโยค/ 1 วลี/ 1 ย่อหน้า) จากนั้นอ่านให้เพื่อนในห้องฟัง
- จุดประสงค์ของกิจกรรมนี้เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้การสื่อสารความคิดของตนออกมาเป็นการเขียนเล่าเรื่องได้
- ครูไม่แก้ไขคำที่นักเรียนสะกดผิด หรือแก้ไขลายมือนักเรียน ให้ครูเน้นเฉพาะการเขียนโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์

อ่านนิทานเงียบ ๆ

- ให้ครูหานิทานการอ่านระดับ 1 ให้มากที่สุดเท่าที่จะหาได้ และนำนิทานเหล่านั้นวางบนโต๊ะหรือสื่อตรงกลางห้องเรียน
- ให้นักเรียนแต่ละคนเลือกนิทานที่ตนเองชอบคนละหนึ่งเรื่อง และเปิดดูนิทานนั้นเงียบ ๆ
- จากนั้นให้นักเรียนบอกครูว่านิทานเรื่องนั้นเกี่ยวกับอะไร (โดยดูจากรูปภาพในนิทาน)

กลยุทธ์การสอนที่ส่งเสริมทักษะการพูดโดยใช้ภาษาที่สอง

มาตรฐานสมรรถนะครูของการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษา

- B5. สามารถสอนให้นักเรียนเข้าใจภาษาแม่ก่อนและตามด้วยภาษาที่สอง
- B7. สามารถสอนให้นักเรียนใช้ทั้งภาษาแม่และภาษาที่สองตอบโต้ได้ทันที

เมื่อนักเรียนมีความสามารถพื้นฐานการพูดในภาษาแม่แล้ว ครูสามารถเริ่มให้นักเรียนฝึกพูดภาษาที่สอง และครูควรให้ความสำคัญทั้งกิจกรรมในห้องเรียน ทั้งทักษะการพูดและการฟัง ซึ่งใช้ทั้งภาษาแม่และภาษาที่สอง ครูสามารถช่วยการพัฒนาการใช้ภาษาที่สองโดยการสอนเนื้อหาใหม่เป็นภาษาแม่ก่อนในขั้นตอนแรก ซึ่งจะให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นออกมาในภาษาที่ตนคุ้นเคยก่อนอย่างเหมาะสม จากนั้นครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นออกมาโดยใช้ภาษาที่สอง การสอนลักษณะนี้ภาษาแม่จะช่วยสนับสนุนการเรียนรู้เมื่อนักเรียนไม่สามารถใช้ภาษาที่สองเพียงภาษาเดียวได้

กิจกรรมสำหรับนักเรียนกลุ่มเล็ก (3-5 คน)

การบอกทาง เน้นเรื่องสถานที่ตั้ง

นี่คือตัวอย่างของกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนใช้ภาษาที่สองในการบอกทาง

- ครูสาธิตการบอกทางเป็นภาษาที่สอง
- ตัวอย่าง: “เดินไปหน้าห้อง เลี้ยวซ้ายและเดินไปที่ประตู เลี้ยวซ้ายอีกครั้งและเดินไปที่โต๊ะจากนั้นให้นั่งลง”
- จากนั้นให้นักเรียนฝึกการบอกทางเป็นกลุ่มเล็ก ๆ และให้เพื่อนกลุ่มอื่นช่วย หากมีปัญหาในการบอกทางเป็นภาษาที่สอง

ตั้งชื่อ

นี่คือตัวอย่างของกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนใช้ภาษาที่สองในการตั้งชื่อ

- เอารูปหลาย ๆ รูป ให้แต่ละกลุ่มดู ซึ่งเป็นรูปที่นักเรียนคุ้นเคย เช่น รูปสิ่งของ ผู้คนหรือกิจกรรมต่าง ๆ
 - ให้นักเรียนสลับกันชี้ไปที่รูปเหล่านั้นและอธิบายโดยใช้ประโยคง่าย ๆ เป็นภาษาที่สอง
 - ให้นักเรียนพูดประโยคมากที่สุดเท่าที่จะมากได้
- ตัวอย่าง: นักเรียนพูดว่า “ผม/หนู เห็นดอกไม้สีเหลืองในทุ่งหญ้า” หรือ “ผม/หนู เห็นวัวกำลังกินหญ้า”
- ครูเดินไปรอบ ๆ ห้องเพื่อช่วยนักเรียนหากนักเรียนต้องการความช่วยเหลือ

ความสัมพันธ์ของคำศัพท์

นี่คือตัวอย่างของกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนใช้ภาษาที่สองในการหาความสัมพันธ์ของคำศัพท์

ครูพูดคำศัพท์เกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนในสัปดาห์นี้โดยครูพูดเป็นภาษาที่สอง ให้นักเรียนพูดคำศัพท์ออกมาเท่าที่นึกได้ เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับคำที่ครูพูดไปแล้ว ให้ครูเขียนคำศัพท์ที่นักเรียนพูดบนกระดาน

ตัวอย่าง:

ครู: ถ้าครูพูดคำว่า “ตลาด” นักเรียนนึกถึงคำว่าอะไรอีกบ้างที่เกี่ยวข้องกับตลาด

นักเรียน: ชื่อ ชาย เงิน ผู้คน อาหาร ผลไม้ ผู้คนหลาย ๆ คน ดอกไม้

ครูสามารถทำกิจกรรมนี้เป็นกลุ่มได้ กลุ่มที่บอกคำศัพท์ได้มากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

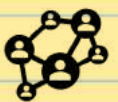
คำถามเกี่ยวกับตนเอง

นี่คือตัวอย่างของกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนใช้ภาษาที่สองในการถามคำถามเกี่ยวกับตนเอง

- ครูถามคำถามนักเรียน เป็นคำถามที่ให้นักเรียนเล่าเกี่ยวกับตนเอง

ตัวอย่าง: นักเรียนอายุเท่าไร พ่อ แม่ พี่ น้อง ชื่ออะไร บ้านอยู่ไหน ชอบกินอาหารอะไร อยากไปเที่ยวไหน วันไหนที่ไม่มีวันลิม ฯลฯ

- ครูตั้งคำถามง่าย ๆ เป็นภาษาที่สองเพื่อให้นักเรียนเข้าใจคำถามและสามารถตอบได้
- จากนั้นให้นักเรียนจับคู่กัน ผลัดกันถามตอบ
- กิจกรรมนี้สามารถเล่นเป็นกลุ่มเล็ก หรือเป็นกิจกรรมทั้งห้องเรียนได้

แสดงบทบาทสมมติ

ให้ครูและนักเรียนอีก 2 คนเล่นแสดงบทบาทสมมติ เกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักเรียนคุ้นเคย เป็นเรื่องราวบทสนทนา ระหว่างคน 2-3 คน บทสนทนาในตอนแรกสั้น ๆ และต่อจากนั้น เป็นบทสนทนายาว ๆ

จากนั้น ให้นักเรียนจับกลุ่ม 2-3 คน ฝึกบทสนทนา

ครูเดินรอบ ๆ ห้องสังเกตนักเรียนขณะทำกิจกรรมและช่วยนักเรียนหากนักเรียนต้องการความช่วยเหลือ

ตัวอย่าง:

ครู: สวัสดี อานา วันนี้สบายดีไหม

นักเรียน: สวัสดีครับครู สบายดีครับ ขอขอบคุณครับ ครูสบายดีไหมครับ

ครู: สบายดีค่ะ ขอใจนะ เมื่อวานเลิกเรียนแล้วทำอะไรคะ

นักเรียน: เมื่อวานเลิกเรียนแล้วไปตลาดครับ

ครู: ตอนนี้จะไปไหนคะ

นักเรียน: ไปตักน้ำครับ

ครู: โอเค โชคดีค่ะ

นักเรียน: ขอขอบคุณครับ

กิจกรรมต่อเนื่อง

- ให้อาสาสมัครหลาย ๆ คนออกมาทำตามคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักเรียนคุ้นเคย อาสาสมัครฟังคำสั่งทั้งหมดก่อนและจากนั้นให้ทำตามคำสั่ง

ตัวอย่าง:

- 1) เดินไปที่กระดาน
- 2) หยิบแปรงลบกระดาน
- 3) ลบทุกอย่างที่เขียนไว้บนกระดาน
- 4) วางแปรงลบกระดานลง
- 5) กลับไปที่โต๊ะของนักเรียน
- 6) นั่งลง
- 7) ขอขอบคุณ

ครูสามารถใช้คำสั่งโดยเน้นที่สิ่งของ (ตัวอย่าง: หยิบมะม่วงขึ้นมา วางมะม่วงลง หยิบกล้วย 2 ลูก เอากล้วยให้ครู หยิบหินก้อนใหญ่ วางหินก้อนใหญ่ลง เอาไปไม้ให้ครูดู เอาไปไม้ให้ครูดู 2 ใบ ฯลฯ)

- ชื่นชมนักเรียนหากนักเรียนทำตามคำสั่งได้ถูกต้อง

เดาว่าฉันมองอะไรอยู่

- ครูสาธิตการเล่นเกมที่ให้นักเรียนดูจากนั้นให้นักเรียนเล่นเกมเป็นกลุ่ม

คนและสิ่งของ: ให้มองรอบ ๆ ห้องและหาสิ่งของที่น่าสนใจ

ตัวอย่าง: มีคนใส่รองเท้าแตะสีชมพู หากนักเรียนเรียนรู้คำศัพท์ “รองเท้าแตะ” และ “สีชมพู” ในห้องเรียนแล้ว จากนั้นให้ครูพูดว่า “มีคนใส่รองเท้าแตะสีชมพู ใครที่ใส่รองเท้าแตะสีชมพู” นักเรียนคนแรกที่ตอบถูกว่าใครจะเป็นคนถามคำถามถัดไป

สีและขนาด: ให้นักเรียนที่ตอบคำถามข้อที่แล้วถูกต้อง มองไปรอบ ๆ ห้องเรียนเพื่อหาสิ่งของที่มีสีและขนาดที่ชัดเจน จากนั้นพูดว่า “ฉันเห็นสิ่งของสีแดง / ฟ้ำ / เขียว / ฯลฯ” หรือ ฉันเห็นของบางอย่างมีขนาดใหญ่เท่าลูกฟุตบอล” นักเรียนคนแรกที่ตอบถูกจะเป็นคนถามคำถามถัดไป

คำบ่งบอกตำแหน่ง: ให้นักเรียนที่ตอบคำถามข้อที่แล้วถูกต้อง มองไปรอบ ๆ ห้องเรียนเพื่อหาสิ่งของที่วางอยู่ในตำแหน่งที่ชัดเจน จากนั้นพูดว่า “ฉันเห็นบางอย่างอยู่บนกระดาน (ของสิ่งนั้นคือรูปภาพ) หรืออยู่ที่ผมของอานา (ของสิ่งนั้นคือก๊ีบติดผม)” ให้เพื่อน ๆ ทายว่าสิ่งของสิ่งนั้นคืออะไร นักเรียนคนแรกที่ตอบถูกจะเป็นคนถามคำถามถัดไป

กิจกรรมสำหรับทั้งห้องเรียน

ให้เล่าเรื่องที่ต้นฉบับเป็นภาษาแม่เป็นภาษาที่สอง

- ให้อาสาสมัครมาเล่าเรื่องสั้นที่นักเรียนรู้จัก ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องสั้นที่เขียนในภาษาแม่ของนักเรียน ครูให้นักเรียนพูดคุยเรื่องราวเกี่ยวกับเรื่องเล่านั้นเป็นภาษาของตนเอง
 - จากนั้นให้ทั้งห้องช่วยกันแปลเรื่องเล่าดังกล่าวเป็นภาษาที่สอง
 - ครูให้นักเรียนเน้นไปที่ความหมายของเรื่องมากกว่าการใช้คำศัพท์
 - ครูเขียนเรื่องที่นักเรียนช่วยกันแปลบนกระดาน
- จากนั้นครูสามารถให้แต่ละกลุ่มแปลเรื่องเล่าและให้เปรียบเทียบเรื่องที่แปลกับกลุ่มอื่น ๆ

คำที่คล้องจองกัน

- ให้ครูพูดคำศัพท์เป็นภาษาที่สอง คำศัพท์นั้นมียังน้อย 2-3 คำที่คล้องจองกัน และให้นักเรียนพูดคำที่สัมผัสกับคำที่ครูพูดออกมาโดยใช้ภาษาที่สอง
- ตัวอย่าง:**
 ครู: คำไหนที่นักเรียนคิดว่าคล้องจองกับคำว่า “rat”
 นักเรียน: pat, mat, sat, hat, fat ฯลฯ
 ครู: ให้นักเรียนบอกเพื่อนว่าคำไหนที่คล้องจองกับคำว่า “boy”
 นักเรียน: toy, joy, coy, hoy, soy ฯลฯ

ถามต่อกันเป็นทอด ๆ: คำถามเกี่ยวกับตัวฉัน

- นักเรียนยืนเป็นวงกลม ครูยืนตรงกลางวงกลม
 - ครูโยนลูกบอลไปที่นักเรียนคนหนึ่ง และถามนักเรียนคนนั้นเกี่ยวกับตัวนักเรียนและให้นักเรียนตอบคำถามนั้น
 - จากนั้นโยนลูกบอลไปที่นักเรียนคนต่อ ๆ ไป และถามคำถามไปเรื่อย ๆ ถามคำถามนักเรียนให้มากที่สุด
 - หากนักเรียนมีปัญหาในการตอบคำถาม ให้เพื่อนช่วยได้
- ตัวอย่าง:**
 ครูถามนักเรียน #1: นักเรียนชอบทานอาหารอะไร
 นักเรียน #1: ชอบทานมะม่วงครับ/ค่ะ
 ครูถามนักเรียน #2: นักเรียนมีพี่น้องกี่คน
 นักเรียน #2: มีพี่สาว 2 คนและพี่ชาย 1 คน ครับ/ค่ะ

ใช้ TENSES ต่าง ๆ

- ให้นักเรียนเล่าให้ครูฟังว่าเมื่อวานทำอะไร วันนี้ทำอะไรและพรุ่งนี้จะทำอะไร
 - ให้นักเรียนแต่งประโยคตามที่ครูถามโดยให้แต่งประโยคเป็นภาษาที่สอง
- ตัวอย่าง**
 ครู: นักเรียนเล่าให้ครูฟังว่าเมื่อวานทำอะไร วันนี้ทำอะไรและพรุ่งนี้จะทำอะไร
 นักเรียนคนที่ 1: เมื่อวานผม/หนู ไปตลาดมาครับ/ค่ะ วันนี้มาโรงเรียน พรุ่งนี้จะไปที่สนามเด็กเล่นครับ/ค่ะ
 นักเรียนคนที่ 2: เมื่อวานผม/หนู ไปเล่นฟุตบอลมาครับ/ค่ะ วันนี้มาโรงเรียน พรุ่งนี้จะไปเล่นกับเพื่อน ๆ ครับ/ค่ะ

ถามคำถาม

- ให้ครูเล่าเรื่องสั้น ๆ (น้อยกว่า 10 ประโยค) โดยใช้ภาษาที่สอง เมื่อเล่าจบให้ทำกิจกรรมถาม - ตอบ ให้นักเรียนตอบโดยใช้ภาษาที่สอง หากนักเรียนไม่สามารถตอบโดยใช้ภาษาที่สองทั้งหมดได้ ให้สามารถตอบโดยใช้ภาษาแม่ด้วยได้
- ให้นักเรียนยืนเป็นวงกลม ครูยืนตรงกลาง
- ให้ครูโยนลูกบอลไปที่นักเรียนคนใดคนหนึ่งและถามว่า “ในเรื่องมีใครบ้าง” นักเรียนบอกชื่อตัวละครในเรื่องจากนั้นโยนลูกบอลคืนให้ครู
- ครูโยนลูกบอลไปที่นักเรียนอีกคนหนึ่งแล้วถามว่า “เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน” ให้นักเรียนตอบสถานที่ของเรื่อง จากนั้นโยนลูกบอลกลับมาให้ครู
- ครูโยนลูกบอลไปที่นักเรียนอีกคนหนึ่งแล้วถามต่อว่า “ตัวละครหลักในเรื่องทำอะไร” ให้นักเรียนตอบว่าตัวละครหลักในเรื่องทำอะไร เมื่อตอบเสร็จให้โยนลูกบอลกลับมาหาครู
- ให้ครูถามหลาย ๆ คำถามเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสตอบคำถามครบทุกคน
- หากนักเรียนออกเสียงผิด ครูไม่ต้องแก้ไข ให้ครูเน้นเฉพาะการเข้าใจความหมายและการสื่อสาร
- หากนักเรียนคนใดมีปัญหาในการตอบคำถาม ให้เพื่อน ๆ ช่วยได้

กลยุทธ์การสอนโดยใช้ภาษาที่สอง: ทักษะอ่านและเขียน

มาตรฐานสมรรถนะครูของการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษา

B6. ใช้หรือสร้างสื่อการสอนทักษะการอ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนระดับต้น

B8. สอนนักเรียนให้เขียนอย่างสร้างสรรค์ทั้งการใช้ภาษาแม่และภาษาที่สอง

เมื่อนักเรียนมีความพร้อมที่จะเริ่มใช้ภาษาที่สองในการเรียนรู้แล้ว ครูสอนภาษาที่มีประสิทธิภาพจะใช้ภาษาแม่ในการช่วยเหลือนักเรียนเท่าที่จำเป็น ครูควรใช้สื่อการสอนสำหรับทักษะการอ่านเป็นสื่อที่มีอยู่ (หรือครูทำขึ้นมาเอง) เพื่อให้นักเรียนมีความชำนาญในการอ่านภาษาที่สอง ครูควรอ่านให้นักเรียนฟังและอ่านไปพร้อมกับนักเรียนเพื่อเป็นแบบอย่างในการอ่านอย่างคล่องแคล่ว นักเรียนควรได้มีโอกาสอ่านด้วยตัวเองเป็นภาษาที่สองมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และที่สำคัญ นักเรียนควรมีเวลาอ่านเพียงพoinแต่คาบเรียน ครูสอนภาษาที่มีประสิทธิภาพจะสร้างโอกาสให้นักเรียนในการเขียนอย่างสร้างสรรค์โดยไม่ต้องอาศัยตัวอย่างใด ๆ และใช้เพียงความคิดของนักเรียนเท่านั้นในระหว่างการเรียนที่ใช้ภาษาที่สอง

กิจกรรมเดี่ยว

อ่านป้ายรอบ ๆ ห้อง

- ให้ครูติดป้ายไปที่สิ่งของหลาย ๆ อย่างที่อยู่ในห้องเรียน
ตัวอย่าง: ติดป้ายที่ประตู ผนัง หน้าต่าง พื้น รูปภาพ โต๊ะ เก้าอี้ กระดาน ฯลฯ
- กิจกรรมนี้ ครูเขียนคำศัพท์ของสิ่งของเหล่านั้นเป็นภาษาที่สองบนกระดาน (โดยไม่อ่านคำศัพท์ให้นักเรียนฟัง) จากนั้นบอกให้นักเรียนเดินไปรอบ ๆ ห้องเรียน และชี้ไปที่ป้ายคำศัพท์ที่ตรงกับที่คำที่ครูเขียนบนกระดาน

เขียนบันทึกประจำวัน

- ครูแจกสมุดบันทึกประจำวันให้นักเรียน เพื่อให้นักเรียนเขียนเรื่องราวต่าง ๆ เช่น ความคิด มุมมอง หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักเรียนทำ
- ทุก ๆ วัน ในคาบเรียนครูให้นักเรียนเขียนเรื่องราวต่าง ๆ ลงในสมุดบันทึกประจำวัน โดยให้เวลานักเรียนเขียนอย่างน้อย 15 นาที
- ครูไม่แก้ไขการสะกดคำ เครื่องหมายต่าง ๆ หรือคำศัพท์ที่ใช้ผิด
- ให้นักเรียนเขียนอย่างอิสระ โดยให้ใช้ภาษาที่สองให้มากที่สุดเท่าที่นักเรียนสามารถเขียนได้
- หากนักเรียนคนใดต้องการความช่วยเหลือ ให้เพื่อนนักเรียนช่วยได้
- ครูเดินไปรอบ ๆ ห้องในขณะที่นักเรียนเขียนบันทึก และช่วยนักเรียนหากนักเรียนต้องการความช่วยเหลือ

ฝึกสะกดคำ

- ให้นักเรียนฝึกสะกดคำเป็นภาษาที่สอง โดยครูบอกให้นักเรียนสะกดตามคำบอก ทำกิจกรรมนี้อย่างน้อยหนึ่งครั้งต่อสัปดาห์
- สะกดคำศัพท์ให้นักเรียน 5-10 คำและให้นักเรียนเขียนคำเหล่านั้นลงในสมุดแบบฝึกหัด

ตัวอย่าง: เมื่อครูพูดคำศัพท์คำว่า “happy, boring, excited, pineapple, banana, cake, bread, egg ฯลฯ” นักเรียนเขียนคำเหล่านั้นลงในสมุดแบบฝึกหัดของตนเอง

- จากนั้นให้ครูพูดประโยคสั้น ๆ เป็นภาษาที่สอง ขณะที่ครูพูดประโยคนั้น ให้นักเรียนตั้งใจฟังและพยายามเขียนประโยคที่ครูพูดลงในสมุด

ฝึกเขียนคำและประโยค

- ให้ครูเขียนคำศัพท์ที่เป็นภาษาที่สองบนกระดาน 5-10 คำ (เป็นคำศัพท์ที่นักเรียนเรียนฝึกพูดแล้ว) และนักเรียนคัดลอกคำศัพท์หรือประโยคนั้นลงในสมุดแบบฝึกหัดของตนเอง
- ให้นักเรียนเขียนคำศัพท์อย่างปราณีตเรียบร้อย
- จากนั้นให้นักเรียนคัดลอกประโยคสั้น ๆ เป็นภาษาที่สองลงในสมุด

กิจกรรมสำหรับกลุ่มเล็ก (3-5 คน)

เกมบัตรคำศัพท์และโยนลูกเต๋า

- ครูเตรียมบัตรคำที่มีคำศัพท์ภาษาที่สอง เป็นคำศัพท์ที่นักเรียนได้เรียนแล้ว
- ครูแจกบัตรคำหนึ่งชุดให้แต่ละกลุ่ม (ครูสามารถเพิ่มจำนวนบัตรคำได้เพื่อให้นักเรียนรู้คำศัพท์หลายคำมากขึ้น)
- ให้แต่ละกลุ่มนั่งบนพื้นและวางบัตรคำไว้ตรงกลาง
- ให้นักเรียนคนแรกโยนลูกเต๋า และให้หยิบบัตรคำจำนวนตามแต้มลูกเต๋ายกได้
- นักเรียนอ่านบัตรคำและเก็บบัตรที่อ่านได้ถูกต้องเอาไว้ ส่วนคำศัพท์ที่นักเรียนไม่ทราบคำศัพท์ให้เอาคืนไว้ที่กองคำศัพท์ตรงกลางเช่นเดิม
- นักเรียนคนที่สองโยนลูกเต๋า
- ให้นักเรียนเล่นไปเรื่อย ๆ จนบัตรคำหมดหรือจนครูสั่งให้หยุดเกม
- กลุ่มที่มีนักเรียนเก็บบัตรคำได้มากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

ส่งบัตรคำไปรอบ ๆ

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 8 คน และให้แต่ละกลุ่มนั่งเป็นวงกลม ครูแจกบัตรคำที่เป็นคำศัพท์ 2-3 คำให้แต่ละกลุ่ม โดยวางบัตรคำคว่ำลงเพื่อไม่ให้นักเรียนเห็นคำศัพท์ (เป็นคำศัพท์ภาษาที่สองที่นักเรียนได้เรียนออกเสียงแล้ว)

- ปรบมือ ร้องเพลง หรือตีกลองขณะที่นักเรียนส่งบัตรคำไปรอบ ๆ วง (โดยนักเรียนต้องส่งต่อบัตรคำไปในทิศทางเดียวกัน)
- เมื่อจังหวะจบลง นักเรียนคนที่ถือบัตรคำยืนขึ้น
- ให้นักเรียนคนนั้นโชว์บัตรคำให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มดู
- นักเรียนคนนั้นอ่านคำศัพท์ (หากนักเรียนไม่สามารถอ่านคำศัพท์นั้น ๆ ได้ ให้เพื่อนคนอื่นช่วยได้)
- ทำกิจกรรมนี้ซ้ำ และให้แต่ละกลุ่มสลับชุดคำศัพท์กับเพื่อนกลุ่มอื่น

ข้ามสะพาน (บัตรคำศัพท์ภาษาที่สอง)

- ให้แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 6-8 คน
- ให้แต่ละกลุ่ม แบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ อีก 2 กลุ่ม และนั่งตรงข้ามกัน - ให้สมมติว่ามีแม่น้ำคั่นตรงกลางระหว่างทั้ง 2 กลุ่ม
- ครูวางบัตรคำศัพท์ที่มีคำศัพท์ 4-6 คำ 1 แถว แต่ละแถวมีบัตรคำศัพท์ภาษาที่สองที่เรียนแล้วเขียนไว้บนพื้นและคว่ำบัตรคำศัพท์ไว้ระหว่างนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ให้สมมติว่าแถวบัตรคำคือสะพาน
- ให้นักเรียนข้าม “สะพาน” ทีละคน นักเรียนคนแรกหยิบบัตรคำแรกในฝั่งของตนเองและอ่านคำศัพท์นั้น
- หากอ่านถูก นักเรียนหยิบบัตรคำใบต่อไป และอ่านคำศัพท์ (ระวังไม่ให้นักเรียนเหยียบบัตรคำศัพท์) หากนักเรียนอ่านคำศัพท์จากบัตรคำครบทุกใบแล้ว เพื่อนคนอื่น ๆ ปรบมือ เพราะได้ข้ามสะพานไปอย่างปลอดภัย หากนักเรียนอ่านคำใดคำหนึ่งผิด นักเรียนคนนั้นต้องกระโดดกระโดดข้าม “ช่อง” ที่สะพานและเริ่มอ่านคำถัดไป
- เมื่อนักเรียนข้ามสะพานเสร็จแล้ว ให้สลับบัตรคำศัพท์เพื่อสร้าง “สะพานอันใหม่”
- นักเรียนแต่ละคนต้องได้ข้ามสะพาน ครูสามารถเปลี่ยนจากบัตรคำเป็นรูปภาพ เพื่อเป็นวิธีการสอนคำศัพท์ใหม่ในภาษาที่สองและภาษาอื่น ๆ ต่อไป

ตารางของสิ่งของที่เหมือนกัน

- ให้ครูแจกประเภทของสิ่งของแก่แต่ละกลุ่ม โดยประเภทของสิ่งของนั้นเป็นสิ่งที่พบในชุมชน (เช่น อาหารท้องถิ่น พืช สัตว์เลี้ยง สัตว์ป่า การคมนาคม ตึกสิ่งก่อสร้าง อาชีพ สมาชิกในครอบครัว) และให้นักเรียนทำตารางสิ่งของที่พบในชุมชนที่ตรงกับประเภทที่ครูกำหนดไว้
- ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดถึงสิ่งของที่ตรงกับประเภทสิ่งของ นักเรียนเขียนชื่อสิ่งของเป็นภาษาที่สองและวาดรูปประกอบของสิ่งนั้น
- นักเรียนแต่ละกลุ่มโชว์ตารางให้เพื่อนดูและอธิบายสิ่งที่เขียนในตารางให้เพื่อนฟัง

หมายเหตุ: ครูสามารถใช้กิจกรรมนี้สำหรับแบบฝึกหัดวิชาวิทยาศาสตร์

กิจกรรมสำหรับทั้งห้องเรียน

ปิดตาเดาคำศัพท์

- ให้ครูวางบัตรคำศัพท์ที่เขียนด้วยภาษาที่สอง 6 คำให้นักเรียนเห็น เพื่อให้ นักเรียนสามารถอ่านคำศัพท์เหล่านั้นพร้อม ๆ กัน
- เลือกนักเรียนหนึ่งคน ให้นักเรียนคนนั้นไปที่มุมห้องเรียน หันหลังและปิดตา ครูชี้ไปที่นักเรียนอีกคนหนึ่ง ให้เดินมาหน้าห้องเรียนและเลือกบัตรคำศัพท์ โชว์บัตรคำศัพท์นั้นให้เพื่อนในชั้นเรียนดู จากนั้นเอาบัตรคำศัพท์ไว้ที่เดิม
- ให้นักเรียนคนที่กลับตากล้ามมาที่หน้าชั้นเรียนและมองหาคำศัพท์ พยายามเดาว่าคำศัพท์คำไหนที่เพื่อนเลือก
- เมื่อนักเรียนเลือกบัตรคำขึ้นมาหนึ่งใบ และถามว่า “คือคำว่า ___ (อ่านคำศัพท์จากบัตรที่ตนเลือก) ใช่หรือไม่” ให้เพื่อนคนอื่นตอบว่าใช่หรือไม่ใช่

นักเรียนสามารถเดาได้ 3 ครั้งเพื่อเดาบัตรคำให้ถูกต้อง เมื่อครบ 3 ครั้ง สลับให้เพื่อนคนออกมาปิดตา

นั่งลง

- ก่อนเริ่มชั้นเรียน ครูทำบัตรคำศัพท์ที่มีคำศัพท์ภาษาที่สองที่นักเรียนเพิ่งได้เรียนไป และครูควรจดไว้ว่าครูเตรียมบัตรคำศัพท์อะไรบ้าง
- แจกบัตรคำให้นักเรียนคนละใบ ให้นักเรียนเดินรอบ ๆ ห้องเรียนขณะที่ถือบัตรคำไปด้วย
- ครูพูดคำศัพท์หนึ่งคำจากที่เตรียมไว้ นักเรียนคนที่ถือบัตรคำนั้นอยู่ให้ชูบัตรคำขึ้นและอ่านคำศัพท์นั้น จากนั้นให้นั่งลงที่โต๊ะของตน นักเรียนคนที่เหลือเล่นเกมต่อ
- ครูพูดคำศัพท์คำต่อไป นักเรียนที่ถือบัตรคำนั้นชูบัตรคำศัพท์ขึ้นและอ่าน จากนั้นนั่งลง
- เล่นเกมไปจนนักเรียนทุกคนนั่งลง จากนั้นเก็บบัตรคำจากนักเรียน สับบัตรคำและเริ่มเล่นเกมอีกครั้ง

แต่งเรื่องจากประสบการณ์โดยใช้ภาษาที่สอง

- ก่อนจะเริ่มชั้นเรียน ครูคิดเรื่องราวเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ตื่นเต้นหรือตลกขบขัน
- ถามนักเรียนว่านักเรียนเคยมีประสบการณ์แบบในเรื่องหรือไม่ (เช่น เคยเจอพายุที่รุนแรง)
- ให้นักเรียนหลาย ๆ คน เล่าถึงประสบการณ์ที่ตนเองเจอเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ที่ครูเลือก
- ให้ถามนักเรียนว่า นักเรียนอยากจะลองแต่งเรื่องเกี่ยวกับหัวข้อที่ครูกำหนดไว้หรือไม่ (โดยแต่งเป็นภาษาแม่) จากนั้นให้เวลานักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับหัวข้อนั้นหลาย ๆ นาที ถามนักเรียนว่าอยากจะเล่าอะไรเป็นอย่างแรก (เล่าเป็นภาษาแม่) จากนั้นถามนักเรียนว่า เกิดอะไรขึ้นต่อไป
- ถามนักเรียนต่อไปเรื่อย ๆ จนได้คำตอบ 4-5 ประโยค
- เมื่อนักเรียนเล่าเรื่องจบ บอกนักเรียนว่าครูอยากให้นักเรียนเล่าเรื่องนี้อีกครั้งโดยให้เล่าเป็นภาษาที่สอง
- เมื่อนักเรียนตกลงเริ่มเล่าประโยคแรก ให้ครูเขียนประโยคนั้นบนกระดาน พยายามใช้คำศัพท์ภาษาที่สองตามที่นักเรียนใช้ (ครูแก้ไวยากรณ์ให้) ซึ่งนักเรียนจะสามารถเห็นคำศัพท์ที่ตนเองใช้บนกระดาน
- ให้เขียนไปเรื่อย ๆ ทุกประโยคจนจบเรื่อง ให้นักเรียนแต่งชื่อเรื่อง เขียนชื่อเรื่องกำกับไว้ด้านบนเนื้อเรื่องและขีดเส้นใต้ชื่อเรื่องไว้
- อ่านเรื่องอีกครั้งไปพร้อม ๆ กับนักเรียน

เกมเก็บผลไม้

- วาดรูปผลไม้ 6-10 รูปบนกระดาน
- ในรูปผลไม้แต่ละชนิด ให้นักเรียนเขียนคำศัพท์ภาษาที่สองที่นักเรียนได้เรียนไป
- นักเรียนแต่ละคนเห็นว่ามิมะม่วงที่ลูกที่สามารถ “เก็บและกิน” โดยอ่านคำศัพท์นั้น ๆ
- เมื่อนักเรียนอ่านคำศัพท์ถูกต้องให้เพื่อน ๆ คนอื่นปรบมือ

กิจกรรมการเรียนรู้แบบทวิ-พหุภาษาตามเนื้อหาวิชา

มาตรฐานสมรรถนะครูของการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษา

- B1. สามารถส่งเสริมการเรียนรู้แบบลงมือทำ (การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง)
- B4. ใช้หรือสร้างกิจกรรมและสื่อการสอนที่ช่วยให้นักเรียนใช้สื่อเหล่านั้นในการเรียนเนื้อหาใหม่

การศึกษาทวิ - พหุภาษาไม่ได้เกิดขึ้นแค่ในชั้นเรียนภาษาเท่านั้น แต่ยังคงเกิดขึ้นกับชั้นเรียนวิชาอื่น ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ในหมวดนี้ได้นำเสนอกิจกรรมการศึกษาทวิ - พหุภาษาที่จัดเรียงตามรายวิชาที่นักเรียนสามารถแสดงความสามารถทั้งภาษาแม่และภาษาที่สอง ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนพัฒนาความมั่นใจ ความเชื่อมั่นในตนเองและอัตลักษณ์ของตนเอง (Cummins, 2009)

ครอบครัว ชุมชน & การปกครอง

ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน: ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ในชุมชนของฉันทัน

L1: ให้นักเรียนคิดบุคคลที่เปราะบางหรือคนที่ต้องการความช่วยเหลือในชุมชน คุยกันตัวอย่างผู้ที่เปราะบาง ได้แก่ ผู้สูงอายุ คนตาบอด ผู้พิการ ฯลฯ

ถามนักเรียนว่านักเรียนรู้จักใครในชุมชนที่มีความเปราะบางหรือไม่

พวกเขาอายุเท่าไร อาศัยอยู่กับใคร ใครเป็นคนหาเงิน ตกน้ำให้ใครเป็นคนช่วยดูแลสัตว์ให้ พวกเขาต้องเผชิญความยากลำบากอะไรบ้าง และให้นักเรียนลงจินตนาการนักเรียนจะรู้สึกอย่างไร ถ้าต้องใช้ชีวิตที่ต้องพึ่งพาคนอื่น ต้องมีคนมาคอยดูแลให้ความปลอดภัย หรือช่วยพาไปในที่ต่าง ๆ

L1 & L2: จากนั้นให้นักเรียนคิดวิธีที่จะช่วยเหลือคนเหล่านี้

- นักเรียนจะช่วยเหลือผู้สูงอายุ คนตาบอด หรือผู้พิการได้อย่างไร
- นักเรียนจะทำให้คนเหล่านี้มีความสุขได้อย่างไร (ครูสามารถแปลคำหรือประโยคที่นักเรียนไม่ทราบโดยใช้ภาษาที่สองได้)

L2: หลังจากพูดคุยอภิปรายเสร็จแล้ว ให้นักเรียนแต่งเรื่องหรือแต่งกลอนเกี่ยวกับคนเปราะบางที่นักเรียนรู้จักพร้อมทั้งบอกวิธีที่จะช่วยพวกเขา

ฮีโร่

L1: ให้ครูหรือผู้ใหญ่อีกหนึ่งคนโชว์รูปภาพและเล่าเรื่องเกี่ยวกับฮีโร่หรือบุคคลที่สร้างแรงบันดาลใจจะเป็นคนในหรือนอกชุมชนในอดีต

L1 & L2: ให้นักเรียนคิดและพูดเกี่ยวกับสิ่งดีที่คน ๆ นั้นทำ ให้นักเรียนคิดว่านักเรียนจะอย่างไรให้เป็นเหมือนคน ๆ นั้น (ครูสามารถช่วยแปลคำหรือประโยคที่นักเรียนไม่ทราบโดยใช้ภาษาที่สองได้)

L2: นักเรียนวาดภาพของคน ๆ นั้นและเล่าเรื่องจากภาพที่วาด

การปกครองของชุมชน

L1: ให้นักเรียนคิดเกี่ยวกับชุมชนของตนเอง ครูสามารถแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ จากนั้นถามคำถามแต่ละกลุ่มเกี่ยวกับชุมชนของนักเรียน ตัวอย่าง:

- คนในชุมชนทำงานร่วมกันอย่างไร คนในชุมชนมีความเห็นไม่ตรงกันเรื่องใดบ้าง
- ใครเป็นคนดูแลรับผิดชอบเมื่อคนในชุมชนทำงานร่วมกัน
- เกิดอะไรขึ้นเมื่อคนในชุมชนมีความเห็นไม่ตรงกัน – ใครเป็นคนช่วยประนีประนอม

L1: ครูสอนเรื่องเกี่ยวกับการปกครอง – เกิดจากกลุ่มคนที่สร้างระบบ กฎระเบียบ กฎหมายเพื่อจัดระเบียบให้คนได้อยู่อาศัยและทำงานร่วมกันได้อย่างสงบสุข (ครูสอนคำศัพท์ใหม่ที่เป็นภาษาที่สอง ยกตัวอย่างเช่น คำว่า ระบบ...)

L1 & L2: ครูให้นักเรียนลิสต์รายชื่อคนที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่างๆ ในชุมชน ให้นักเรียนคิดว่าคนเหล่านั้นทำอะไรเพื่อช่วยชุมชน

L2: ให้นักเรียนนำเสนอความคิดกับกลุ่มเล็ก ๆ จากนั้นนำเสนอให้เพื่อนในห้องเรียนฟัง (ครูสามารถช่วยนักเรียนเมื่อนักเรียนไม่รู้คำศัพท์ โดยให้ครูใช้ภาษาที่สอง) (สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หรือ 3)

ครอบครัว ชุมชน & การปกครอง

อยู่อาศัยและทำงานร่วมกัน: คนในชุมชนของฉัน

L1: ให้นักเรียนคิดถึงกิจกรรมที่คนในชุมชนทำร่วมกัน

ตัวอย่าง: ชุดบ่อน้ำ สร้างสิ่งก่อสร้าง ดูแลรักษาถนน สร้างและดูแลสิ่งก่อสร้างของชุมชน ทำความสะอาดรอบ ๆ หมู่บ้าน

ให้นักเรียนคิดถึงข้อดีของการที่ชุมชนช่วยกันทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย จะเกิดอะไรขึ้นถ้าชุมชนไม่ช่วยกันทำงาน (ครูสอนคำศัพท์ใหม่ภาษาที่สอง)

L1 & L2: จากนั้นให้นักเรียนแต่งเรื่องสั้นเกี่ยวกับคนในชุมชนที่ช่วยกันทำงาน (หากมีเวลาเพียงพอ ให้นักเรียนแต่งเรื่องสั้นเพื่อแสดงให้เห็นว่าจะเกิดอะไรขึ้นเมื่อคนในชุมชนไม่ช่วยกันทำงาน จากนั้นแต่งเรื่องอีกเรื่องหนึ่งเล่าถึงคนในชุมชนร่วมมือร่วมใจกันทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

กิจกรรมต่อเนื่อง:

L1: ให้นักเรียนคิดถึงเกี่ยวกับกลุ่มคนหลาย ๆ กลุ่มในชุมชน: ครอบครัว เพื่อนร่วมชั้นเรียน เพื่อน กลุ่มที่รวมตัวเกี่ยวกับศาสนา กลุ่มธุรกิจ ฯลฯ (สอนคำศัพท์ใหม่เป็นภาษาที่สอง)

L1 & L2: ให้นักเรียนคิดว่าอะไรที่ทำให้คนกลุ่มต่าง ๆ รวมตัวเป็นชุมชน พวกเขาทำอะไรร่วมกัน อะไรที่พวกเขาสนใจเหมือนกัน พวกเขาช่วยเหลือกันอย่างไร

L2: ให้นักเรียนเขียนเรื่องเกี่ยวกับชุมชนของตน โดยบรรยายว่าคนในแต่ละกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างไร นักเรียนสามารถวาดภาพกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งร่วมกัน

แผนที่ชุมชน

ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนและพาออกไปนอกห้องเรียน

L1: บอกนักเรียนแต่ละกลุ่มให้ใช้หิน กิ่งไม้และสิ่งของอื่น ๆ ทำแผนที่ชุมชนบนพื้น

ให้นักเรียนพยายามสร้างสรรค์สิ่งของที่แสดงที่ตั้งของบ้านและสถานที่สำคัญอื่น ๆ ในชุมชน (สถานที่สำคัญทางศาสนา ศูนย์วัฒนธรรม/ลานแสดง ตลาดขายของ แหล่งน้ำของชุมชน ฯลฯ) (หากเป็นไปได้ให้ครูสอนคำศัพท์เกี่ยวกับสถานที่ในชุมชนเป็นภาษาที่สอง)

L1 & L2: เมื่อนักเรียนวาดแผนที่เสร็จ แต่ละกลุ่มเดินดูแผนที่ที่เพื่อนกลุ่มอื่นวาด แต่ละกลุ่มอธิบายแผนที่และสถานที่ในแผนที่ให้เพื่อน ๆ ฟัง

ศิลปะและวัฒนธรรม

คำทนายปริศนาและสุภาชิตโบราณ

L1: ถามนักเรียนว่านักเรียนสามารถเล่าคำทนายปริศนาและสุภาชิตโบราณของชุมชนได้หรือไม่ หากนักเรียนเล่าไม่ได้ ให้นำเวลานักเรียนเตรียมตัวล่วงหน้า (ครูสอนคำศัพท์หรือวลีทั่วไปเป็นภาษาที่สอง)

L1 & L2: จากนั้นบอกให้นักเรียนสำรวจรอบ ๆ ชุมชนว่านักเรียนสามารถเรียนรู้คำทนายปริศนาและสุภาชิตโบราณของชุมชนเพิ่มเติมได้หรือไม่

L1 & L2: ในวันถัดมาให้นักเรียนเล่าคำทนายปริศนาและสุภาชิตโบราณที่นักเรียนได้สำรวจจากชุมชน

L1: ให้ครูมอบหมายงานกลุ่ม ให้นักเรียนแต่งคำทนายปริศนาและสุภาชิตของนักเรียนเอง จากนั้นให้อ่านให้เพื่อน ๆ ในห้องฟัง และเขียนคำทนายปริศนาและสุภาชิตเหล่านั้นลงในสมุดบันทึกประจำวัน

กิจกรรม SHOW AND TELL เกี่ยวกับวัฒนธรรม

นักเรียนเรียนเรื่องเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมที่ซับซ้อนและแสดงความรู้ที่มีต่อวัฒนธรรมนั้น

- นักเรียนเรียนและร้องเพลง อ่านกลอนและคำทนายปริศนาที่ยาวขึ้น
- นักเรียนเรียน แสดง และอธิบายการใช้อุปกรณ์โบราณหรือกิจกรรมต่าง ๆ (เช่น การจุดไฟโดยไม่ใช้ไม้ขีด การใช้เครื่องใช้ในครัวโบราณ ฯลฯ)
- จากนั้นให้นักเรียนจัดโชว์วัฒนธรรมเช่น อ่านกลอน ร้องเพลง เต้นรำแบบโบราณ

ศิลปะและวัฒนธรรม

ลากเส้นประจากใบไม้

L1 & L2: ตอนท้ายของคาบที่แล้ว ครูให้นักเรียนหาใบไม้หนึ่งใบที่รูปทรงแข็งและสวยงาม และให้นำมาในชั้นเรียน

ให้ครูถือใบไม้ของครูที่เตรียมมาเอง แล้วสาธิตกิจกรรมดังนี้:

- วางใบไม้ลงบนกระดาษและใช้ดินสอลากเส้นตามรอยใบไม้
- ระบายสีใบไม้ที่วาดให้เหมือนสีจริงของใบไม้ที่เตรียมมา
- เขียนชื่อกำกับไว้ที่กระดาษ

(ครูสอนและฝึกฝนการใช้ภาษาเรื่องรูปทรง ขนาดและการเปรียบเทียบ)

ให้นักเรียนทำตามที่ครูสาธิต

เมื่อนักเรียนวาดรูปใบไม้เสร็จ ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับรูปทรง สี ความเหมือนและความต่างของใบไม้

วรรณกรรมดั้งเดิม

L1: ครูให้นักเรียนรวบรวมคำทายปริศนา สุภาษิต บทกลอนและนิทานจากคนในชุมชน หรือถามผู้สูงอายุที่ยังจำวรรณกรรมดั้งเดิมได้

เมื่อเก็บรวบรวมคำทายปริศนา สุภาษิต บทกลอนและนิทานจากนักเรียนแล้ว ให้ทำหนังสือรวบรวมทโดยแยกประเภทของ

วรรณกรรมเหล่านั้น

ตัวอย่าง: หนังสือที่รวบรวมบทกลอน คำทายปริศนาและสุภาษิตและนิทาน

ครูสามารถทำหนังสือเล่มเล็ก ๆ ขึ้นมาอีกเล่มหนึ่ง หน้าปกให้เขียนชื่อหนังสือและผู้แต่ง (เช่น _____ ชั้น _____ โรงเรียน ภาษาและปี) หากครูต้องการ นักเรียนสามารถเขียนและเพิ่มบทกลอน คำทายปริศนาและสุภาษิตในภาษาที่สองได้

L1 & L2: ให้นักเรียนวาดรูปประกอบหน้าปกและเรื่อง

เอาหนังสือมาโชว์ในห้องเรียน หากเป็นไปได้ ให้ทำหลาย ๆ เล่มเพื่อให้นักเรียนเอาไปให้ผู้ปกครอง (ชั้น ป. 3 ขึ้นไป)

มรดกทางภาษา

L1: ครูพูดกับนักเรียนเกี่ยวกับภาษาที่ใช้ในชุมชน นักเรียนในชุมชนพูดได้กี่ภาษา

L1 & L2: อธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าเหตุใดมรดกทางภาษาจึงมีความสำคัญ

ตัวอย่าง: ภาษาเป็นสิ่งที่แสดงถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษาคือวิธีที่ผู้คนใช้พูดคุยสื่อสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมดั้งเดิมหรือความคิดของคน หากจำนวนคนใช้ภาษานั้นน้อยลง ภาษานั้นก็จะสูญหายไปด้วย

L1 & L2: ครูถามนักเรียนเหตุใดจึงต้องเรียนภาษา [ภาษาสากลนิยม / ภาษาประจำชาติ / ภาษานานาชาติ] (ดังนั้นนักเรียนสามารถเป็นส่วนหนึ่งของสังคมระดับชาติโดยการ ตั้งใจเรียน เข้าใจวัฒนธรรม เพื่อให้มีโอกาสในการทำงานที่หลากหลายในอนาคต)

(ครูเล่าให้นักเรียนฟังว่า นักวิจัยพบว่าคนที่เรียนสองภาษาตอนที่อายุน้อยมักจะฉลาดกว่าคนที่เรียนแค่ภาษาเดียว) ครูสามารถสอนคำศัพท์หรือวลีในภาษาที่สอง

ศิลปะและงานหัตถกรรมดั้งเดิม

L1: เชิญคนในชุมชนมาสาธิตวิธีการใช้อุปกรณ์ในห้องถัก เช่นการทำเครื่องดนตรี ทอผ้าหรืองานหัตถกรรมอื่น ๆ

ตัวอย่างการทำเครื่องดนตรี: ใส่ก้อนหินในกระป๋อง เชือกขึงให้ตึงมัดกับตะปูที่ตอกติดกับแผ่นไม้ ฯลฯ

เมื่อนักเรียนทำอุปกรณ์เสร็จแล้ว วางไว้เพื่อโชว์ให้เพื่อน ๆ ในห้องดู

เชิญคนในชุมชนมาชมอุปกรณ์ที่นักเรียนทำ และให้นักเรียนสาธิตการใช้เครื่องดนตรี

L1 & L2: ให้นักเรียนออกแบบหนังสือคู่มือวิธีการสร้างอุปกรณ์นั้น ๆ

สามารถทำกิจกรรมที่คล้าย ๆ กันได้ เช่น

1. เชิญคนในชุมชนมาโดยให้ใส่ชุดประจำท้องถิ่นและพูดคุยเกี่ยวกับเสื้อผ้าและการใช้
2. เชิญช่างฝีมือจากในชุมชนมาเพื่ออธิบายสิ่งของที่พวกเขาทำ วิธีการใช้ และอดีตความเป็นมาของอุปกรณ์นั้น ๆ

สุขภาพและความปลอดภัย

อวัยวะที่เชื่อมต่อกัน

ให้ครูทบทวนศัพท์อวัยวะและให้นักเรียนชื่ออวัยวะนั้น ๆ ตามคำบอก

L1: ครูถาม “อวัยวะส่วนไหนที่ติดกัน” (สืบเนื่องจากกิจกรรมก่อนหน้านี้ ครูให้นักเรียนเรียนรู้ชื่อของอวัยวะที่อยู่ติดกันจากผู้ปกครองและคนอื่น ๆ เป็นภาษาแม่)

ตัวอย่าง: อะไรที่เชื่อมเท้าเข้ากับขา อะไรที่เชื่อมขาที่ตอนล่างกับตอนบน อะไรที่เชื่อมขาที่ตอนบนกับร่างกายที่ตอนล่าง อะไรที่เชื่อมร่างกายที่ตอนบนกับแขน อะไรที่เชื่อมแขนที่ตอนบนกับแขนที่ตอนล่าง อะไรที่เชื่อมแขนที่ตอนล่างกับมือ อะไรที่เชื่อมมือกับนิ้วมือ อะไรที่เชื่อมร่างกายที่ตอนบนกับศีรษะ

L1 & L2: ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มหาชื่อของอวัยวะส่วนที่ติดกันและบอกเพื่อนในห้องเรียน

ขณะที่นักเรียนบอกชื่ออวัยวะนั้น ๆ ให้นักเรียนในกลุ่มจับที่อวัยวะและพูดชื่ออวัยวะทั้งสองที่เชื่อมติดกัน

ตัวอย่าง: นักเรียนแต่ละคนส่ายเท้าและพูดว่า “ข้อเท้าเชื่อมเท้าเข้ากับขา”

หมายเหตุ: กิจกรรมนี้สามารถใช้ได้หลาย ๆ สัปดาห์เพื่อช่วยให้นักเรียนคุ้นเคยกับชื่ออวัยวะในภาษาที่สองและพูดอธิบายว่าอวัยวะเหล่านั้นทำงานร่วมกันอย่างไร

อารมณ์

L1: นักเรียนแสดงอารมณ์หลาย ๆ อารมณ์เท่าที่จะทำได้ (เช่น มีความสุข เสียใจ โกรธ เบื่อหน่าย สับสน ฯลฯ) ให้นักเรียนเขียนอารมณ์เหล่านั้นบนกระดานโดยใช้ภาษาแม่

L1 & L2: ให้นักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับอารมณ์แต่ละอย่าง เช่น ถามนักเรียนว่า นักเรียนเคยรู้สึกแบบนี้ไหม เมื่อไหร่ (ครูสอนคำศัพท์ใหม่เป็นภาษาที่สอง)

ให้นักเรียนอาสาสมัครวาดรูปใบหน้าที่แสดงอารมณ์นั้นบนกระดาน นักเรียนอาสาสมัครเหล่านั้นทำท่าทางแสดงอารมณ์หลาย ๆ อารมณ์ นักเรียนที่เหลือเดาว่าอารมณ์ที่เพื่อนแสดงอยู่นั้นคืออารมณ์อะไร (ให้นักเรียนพยายามใช้ภาษาที่สอง)

L2: จากนั้นให้นักเรียนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่สัมพันธ์กับอารมณ์ต่าง ๆ

ล้างมือ

L1: ให้นักเรียนคิดถึงสิ่งที่นักเรียนจับในแต่ละวัน ให้นักเรียนพูดถึงสิ่งต่าง ๆ ที่นักเรียนจับ เมื่อนักเรียนพูดออกมาหลาย ๆ สิ่งแล้ว ให้ครูถามว่า “อันไหนสกปรก” ให้นักเรียนตอบว่าสิ่งไหนที่สกปรก

จากนั้น ครูถามต่อว่า “จะเกิดอะไรขึ้นหากนักเรียนจับสิ่งที่สกปรก” (สอนนักเรียนคำศัพท์ในภาษาที่สองหากจำเป็น)

L1 & L2: อธิบายให้นักเรียนฟังว่าเมื่อนักเรียนจับสิ่งของที่สกปรก เชื้อโรคขนาดเล็กจะติดที่มือ เมื่อนักเรียนมาจับอาหาร เชื้อโรคเหล่านั้นก็จะติดไปกับอาหารที่เราทาน เข้าสู่ร่างกายและทำให้เราป่วย

หากเป็นไปได้ ให้ครูทำการทดลองโดยใช้ฝู่น ทราย หรือฝู่นผงจากก้อนอิฐ และจากนั้นให้หาสิ่งที่มีสีสว่าง (ผ้าขาวหรือกระดาษ) เพื่อแสดงให้เห็นว่าฝู่นต่าง ๆ ติดที่มือและติดไปที่วัตถุสีสว่างที่เราจับ

L2: ให้นักเรียนทำโปสเตอร์เพื่อให้ความรู้คนในชุมชนจากสิ่งที่เรียนในห้องเรียน เช่น เกิดอะไรขึ้นหากเราไม่ล้างมือ

ความเจ็บป่วย

L1: ให้นักเรียนนึกถึงความเจ็บป่วยต่าง ๆ ที่พบเห็นในชุมชน หากนักเรียนไม่รู้คำศัพท์ความเจ็บป่วยภาษาแม่ ให้ครูบอกคำศัพท์นั้น และให้นักเรียนพูดตาม เขียนคำศัพท์ใหม่บนกระดาน

L1 & L2: ให้นักเรียนพูดเกี่ยวกับสาเหตุของการเจ็บป่วย และสิ่งที่นักเรียนควรทำเมื่อไม่สบาย (สอนคำศัพท์เป็นภาษาที่สอง เช่น คำว่า: พักผ่อน ดื่มน้ำสะอาด ไปคลินิก กินยาตามหมอสั่ง)

จากนั้นให้นักเรียนแต่งเรื่องสั้นเล่าว่าเมื่อมีคนไม่สบายนักเรียนจะดูแลอย่างไร หากเป็นกิจกรรมกลุ่ม ให้ครูเลือกนักเรียนจำนวนหนึ่งให้แสดงบทบาทเป็นคนป่วย และนักเรียนหนึ่งคนเป็นหมอ จากเรื่องสั้นนี้ คนป่วยมาหาหมอและอธิบายว่าไม่สบายเป็นอะไรและถามวิธีการรักษาจากหมอ ถามคำถามกับนักเรียนคนอื่น ๆ ที่เป็นผู้ชมในขณะที่ดูเรื่องสั้นนี้เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนเข้าใจคำแนะนำของหมอและคำศัพท์ยากต่าง ๆ หรือไม่

สุขภาพและความปลอดภัย

การใช้เครื่องมืออุปกรณ์

เชิญผู้ใหญ่ให้นำอุปกรณ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันมาโชว์นักเรียน (เช่น อุปกรณ์ทำสวน ถั่วสั้ว ตกปลา ฯลฯ)

L1: ให้นักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้อุปกรณ์เหล่านั้นอย่างไรให้ปลอดภัยและมีความรับผิดชอบ จากนั้นให้นักเรียนแสดงละครใบ้ แสดงวิธีการใช้อุปกรณ์เหล่านั้น อย่างผิด ๆ ที่ก่อให้เกิดอันตราย จากนั้นให้แสดงการใช้วิธีการใช้อุปกรณ์อย่างปลอดภัย

L1 & L2: ให้นักเรียนพูดคุยอภิปรายข้อแตกต่างของการใช้อุปกรณ์ที่ใช้แสดงละคร

ส่วนประกอบของร่างกาย

ครูโชว์รูปภาพหรือวาดรูปร่างกายมนุษย์บนกระดาน

L1: ชี้ไปที่อวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายและให้นักเรียนบอกชื่ออวัยวะนั้น ๆ

L2: หลังจากนักเรียนบอกชื่ออวัยวะเหล่านี้เป็นภาษาแม่ ให้นักเรียนบอกชื่ออวัยวะเหล่านี้เป็นภาษาที่สอง

L1 & L2: ชี้ไปที่รูปภาพและพูดคำศัพท์อวัยวะทั้งภาษาแม่และภาษาที่สอง โดยเฉพาะเมื่อเจอคำศัพท์ยาก ให้ครูช่วยแนะวิธีการจำศัพท์

สิ่งแวดล้อม

สัตว์เลี้ยง

L1: ให้นักเรียนยกตัวอย่างสัตว์เลี้ยงที่มีในชุมชนและอธิบายว่า สัตว์เหล่านั้นให้อะไรแก่เราบ้าง เช่น วัวให้น้ำนม หากครูมีรูปภาพ สัตว์เลี้ยงขนาดใหญ่ต่าง ๆ ครูโชว์รูปให้นักเรียนดูและถามนักเรียนว่าในชุมชนของเรามีสัตว์อะไรบ้าง ให้ดูจากรูปร่าง

L2: ให้นักเรียนพูดชื่อของสัตว์เลี้ยง

L1 & L2: ให้นักเรียนคิดว่าสัตว์เลี้ยงให้อะไรแก่เราบ้าง ให้นักเรียนหลาย ๆ คน จำนวนมากที่สุดเท่าที่จะมากได้มาที่กระดาน ให้วาดรูปว่าเราใช้สัตว์อย่างไร หรือให้ดูที่รูปภาพที่ครูติดไว้บนกระดาน และพูดคุยว่ามนุษย์ใช้สัตว์เหล่านั้นอย่างไร หากมีเวลา นักเรียนสามารถวาดรูปสัตว์ที่ตนเองชื่นชอบในสมุดและเขียนอธิบายว่าสัตว์เหล่านั้นให้อะไรแก่มนุษย์

ในคาบเรียนถัดไป แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ครูกำหนดชื่อสัตว์เลี้ยงให้แต่ละกลุ่ม ให้เวลาแต่ละกลุ่มคิดละครสั้นเกี่ยวกับการดูแลสัตว์และวิธีการที่มนุษย์ใช้สัตว์เหล่านั้น และแสดงให้เพื่อนกลุ่มอื่นดู เพื่อนที่ชมการแสดงเดาว่าเป็นสัตว์ชนิดใด

แหล่งที่มาของอาหาร

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ

L1: บอกแต่ละกลุ่มว่าครูต้องการให้แต่ละกลุ่มคิดเกี่ยวกับอาหารที่เราทานและสถานที่ที่เราได้อาหารมา โดยครูถามคำถามเหล่านี้: สัตว์: (สัตว์ชนิดใดให้อาหารแก่เรา และอาหารประเภทใดที่เราได้จากสัตว์ชนิดนั้น)

ครอบครัว: (ครอบครัวปลูกผักอะไรบ้าง)

พืช: (พืชชนิดใดอีกบ้างที่ครอบครัวทานและหาพืชชนิดนั้นได้จากไหน)

ร้านค้า: (อาหารอะไรที่ครอบครัวซื้อจากร้านค้า/ตลาด)

ขณะที่แต่ละกลุ่มคิดและพูดคุย ให้ครูวาดรูปอย่างง่าย ๆ บนกระดาน 4 รูป: รูปวัวหรือสัตว์อื่น ๆ ที่มนุษย์กิน รูปสวนครัว รูปต้นไม้และรูปร้านค้าหรือตลาด (ครูสอนคำศัพท์เป็นภาษาที่สอง เช่น ชื่อของสัตว์ ชื่ออาหาร)

L1 & L2: เมื่อแต่ละกลุ่มพร้อมแล้ว ให้ครูชี้ไปที่รูปแรก จากนั้นถามแต่ละกลุ่มให้พูดชื่อของอาหารที่มาจากสัตว์นั้น ๆ จากนั้นให้ทำถามชื่ออาหารที่ได้จากแหล่งที่ 2 3 และ 4 จนครบ

L2: ให้แต่ละกลุ่มพูดชื่ออาหารที่แต่ละกลุ่มคิดได้

ให้อาสาสมัครมาที่กระดานและวาดรูปอาหารจากแหล่งต่าง ๆ (แหล่งที่ 1-4)

อากาศ

ครูขีดเส้นแนวยาวแบ่งกลางกระดาน ฝั่งหนึ่งมีรูปบ้าน ต้นไม้ และพระอาทิตย์ อีกฝั่งหนึ่งมีรูปบ้าน ต้นไม้และเมฆสีดำและฝนตก

L1 & L2: ให้นักเรียนอธิบายสภาพอากาศทั้งสองรูปบนกระดาน

L2: ให้นักเรียนพูดถึงกิจกรรมที่ทำตอนที่แดดออก จากนั้นให้นักเรียนพูดถึงกิจกรรมที่ทำตอนฝนตก ให้นักเรียนหลายคนพยายามพูดให้มากที่สุด (ครูสามารถช่วยหากมีคำศัพท์หรือวลีที่นักเรียนไม่รู้จำ ครูพูดเป็นภาษาที่สอง เช่น ซักผ้า ตากปลา ฯลฯ)

หากมีเวลา ให้นักเรียนวาดรูปสภาพอากาศที่ตนเองชื่นชอบและวาดรูปกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักเรียนชอบทำเมื่อมีสภาพอากาศนั้น ๆ

สิ่งแวดล้อม

ทักษะ

หากเป็นไปได้ ให้ครูเตรียมขยะเก่า มีกลิ่นเหม็น ใส่ในถุงที่ปิดทึบมิดชิด เพื่อไม่ให้นักเรียนรู้ว่าข้างในเป็นอะไร และให้ครูเตรียมดอกไม้หรือสิ่งของจากธรรมชาติที่มีกลิ่นหอม

L1: ถามนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่เห็นหรือได้กลิ่นหอมจากภายนอก (ดอกไม้ ต้นไม้ หญ้า สายลม)

ครูวาดรูปต้นไม้และหญ้ามีฉากหลังที่สวยงาม ครูถือดอกไม้เดินไปรอบ ๆ ห้องและถามนักเรียนว่าอยากดมกลิ่นดอกไม้หรือไม่ให้นักเรียนหลับตาและนึกถึงภาพทิวทัศน์ที่ครูวาดบนกระดานเมื่อนักเรียนหลับตาแล้ว ครูเปิดถุงที่ใส่ขยะเพื่อให้นักเรียนได้กลิ่นขยะ ถามนักเรียนว่ากลิ่นแบบไหนที่นักเรียนชอบ ระหว่างกลิ่นดอกไม้หรือกลิ่นขยะ

L1 & L2: ใช้ตัวอย่างนี้ในการสอนเรื่องการทิ้งขยะเคลื่อนที่ อธิบายว่าทำไมจึงเป็นอันตราย (มีแมลงวัน ก่อให้เกิดเชื้อโรค) และการทิ้งขยะเร็วรวดทำลายสิ่งแวดล้อมอย่างไร (สอนคำศัพท์เฉพาะในภาษาที่สอง เพื่อให้นักเรียนได้พูดคุยอภิปรายว่าทำไมการทิ้งขยะเร็วรวดถึงไม่ดีต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม)

L1 & L2: ในคาบเรียนนี้หรือในคาบเรียนถัดไป ให้นักเรียนพูดว่าคนในชุมชนจะทำอะไรเพื่อที่จะลดการทิ้งขยะเร็วรวด

โรคแอนตริล

ในกิจกรรมก่อนหน้า ครูหรือนักเรียนนำก้อนหินมาทำกิจกรรมในชั้นเรียน ซึ่งเป็นก้อนหินที่มีหลากหลายขนาด ตั้งแต่ขนาดใหญ่ไปจนถึงขนาดเล็ก และให้ครูเตรียมฝุ่นหรือดินโคลน น้ำ กิ่งไม้และหญ้าที่มีใบยาว

ผสมน้ำกับฝุ่นหรือดินโคลน แบ่งกลุ่มนักเรียนและแจกก้อนหินละขนาดให้แต่ละกลุ่ม

L1: ให้นักเรียนคิดเกี่ยวกับก้อนหินว่าดีหรือไม่ดี เราจะใช้ก้อนหินในชีวิตประจำวันอย่างไร

L1 & L2: บอกนักเรียนว่าครูอยากให้นักเรียนสร้างอะไรก็ได้โดยใช้หิน เอาก้อนหินและดินที่ผสมแล้วให้แต่ละกลุ่ม บอกให้นักเรียนสร้างบ้านจากก้อนหินและโคลนที่ครูเตรียมไว้ จากนั้นให้ใช้กิ่งไม้และหญ้าทำเป็นหลังคา (สอนคำศัพท์หรือวลีเฉพาะเป็นภาษาที่สอง)

ให้ครูเดินไปรอบ ๆ ห้อง เพื่อดูว่านักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมช่วยกัน (หมายเหตุ: หากในกลุ่มมีแต่นักเรียนชายที่ทำ แต่นักเรียนหญิงไม่ได้ทำ ให้ครูเปลี่ยนกลุ่มใหม่ โดยกลุ่มใหม่เป็นกลุ่มนักเรียนชายล้วน และกลุ่มนักเรียนหญิงล้วน)

ให้นักเรียนทำกิจกรรมนี้นอกห้องเรียน หรือมุมใดมุมหนึ่งในห้องเรียน เพื่อที่จะให้บ้านที่สร้างแห่งสนิท จากนั้นเมื่อแต่ละกลุ่มสร้างบ้านเสร็จแล้ว ให้เดินดูบ้านของกลุ่มอื่น ๆ

วิทยาศาสตร์

ฟิลิกส์: แร่ง

L1: ครูนำของที่มีขนาดและน้ำหนักต่าง ๆ กันมาในชั้นเรียน ให้นักเรียนหนึ่งหรือสองคนสาธิตการดึงหรือผลักสิ่งของ เช่น โตะ เก้าอี้หรือม้านั่ง (สอนคำศัพท์และวลีเป็นภาษาที่สอง)

ถามนักเรียนว่าสิ่งของเคลื่อนที่ได้อย่างไร ตัวอย่างเช่น ตำแหน่งทิศทาง และแรงมีผลต่อวัตถุอย่างไร

L1 & L2: นำนักเรียนออกไปพื้นที่กว้าง ๆ และให้นักเรียนจับคู่เพื่อทำการทดลองการเคลื่อนที่ของสิ่งของกับระยะทาง ให้นักเรียนจดบันทึกว่าตำแหน่งของสิ่งของเปลี่ยนไปอย่างไร เวลาที่ใช้ทดลองและหากเป็นไปได้ให้จดน้ำหนักของสิ่งของนั้น ๆ

ถามคำถามและสอนวลีต่าง ๆ ที่ช่วยให้นักเรียนเปรียบเทียบจำนวนของแรงที่ใช้เพื่อให้สิ่งของเคลื่อนไหว และให้สังเกตตำแหน่งของสิ่งของเปลี่ยนไปอย่างไร

ชีววิทยา: ออกแบบเมล็ดพันธุ์

L1: ให้ครูพานักเรียนเดินไปรอบ ๆ โรงเรียนไปพร้อม ๆ กับสำรวจพืชชนิดใหม่และนำเมล็ดพืชเหล่านั้นกลับมาที่ชั้นเรียน หากไม่สามารถหาเมล็ดพืชชนิดนั้น ๆ ได้ ให้ครูเตรียมเมล็ดผลไม้หรือเมล็ดจากต้นไม้อื่น ๆ ไว้ล่วงหน้าและนำมาในชั้นเรียน

L1 & L2: อธิบายปัจจัยที่ช่วยให้เมล็ดพืชพันธุ์ต่าง ๆ แพร่กระจายตัวอย่างเช่น ลม น้ำ และสัตว์ (ครูสอนคำศัพท์หรือวลีเป็นภาษาที่สอง)

ให้นักเรียนจินตนาการว่านักเรียนต้องการสำรวจพืชชนิดใหม่ แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ และให้นักเรียนวาดรูปพืชชนิดนั้น และวาดรูปเมล็ดของพืชชนิดนั้นขนาดใหญ่

L2: ให้นักเรียนตั้งชื่อพืชชนิดนั้น ๆ และบอกว่าเมล็ดพันธุ์แพร่กระจายอย่างไร แต่ละกลุ่มอธิบายเกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์พืชของตนเองให้เพื่อนในชั้นเรียนฟัง

วิทยาศาสตร์

ฟิลิกส์: แรงดัน

ครูแจกขวดพลาสติกที่เจาะรูเล็ก ๆ กันขวดให้แต่ละกลุ่ม เอาลูกโป่งใส่ในขวด ครอบปลายลูกโป่งไว้ที่ปากขวด (ดังรูป)

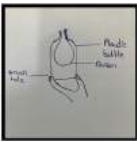
L1: ให้ถามนักเรียนว่า ความกดอากาศคืออะไร ให้แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แจกขวดที่มีรูตรงกันขวดและลูกโป่งให้แต่ละกลุ่ม จากนั้นบอกนักเรียนให้เป่าลูกโป่งโดยใช้นิ้วโป่งปิดรูที่กันขวดไว้

ครูสามารถเดินไปรอบ ๆ ห้องเพื่อสังเกตการทดลองของนักเรียน

L1 & L2: ถามแต่ละกลุ่มว่านักเรียนทำอย่างไรที่จะเป่าลูกโป่งทำไมจึงเป่าลูกโป่งไม่ได้หากไม่มีรูที่กันขวด เกิดอะไรขึ้นถ้านักเรียนเอานิ้วโป่งที่ปิดรูที่กันขวดออก

ให้นักเรียนเป่าลูกโป่งอีกครั้งโดย โดยใช้นิ้วโป่งปิดรูที่กันขวดอีกครั้งและให้นักเรียนสังเกตว่าลูกโป่งยังคงพองตัวหรือไม่ อธิบายเรื่องความกดอากาศให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนลองยกตัวอย่างความกดอากาศที่พบได้ในชีวิตประจำวัน (ครูสอนคำศัพท์หรือวลีเป็นภาษาที่สอง)

L2: ให้นักเรียนเลือกความกดอากาศมาหนึ่งอย่างและวาดรูป และเขียนว่าความกดอากาศนั้น ๆ ทำงานอย่างไร

เคมี: การเปลี่ยนแปลงทางเคมี

หนึ่งสัปดาห์ก่อนที่จะสอนเรื่องนี้ ให้ครูเตรียมขวดแก้ว 2 ใบ ใบหนึ่งใส่ตะปู อีกใบหนึ่งใส่ตะปูและเติมน้ำเข้าไปในขวด เอาขวดทั้งสองใบโชว์ให้นักเรียนดู

L1: ให้นักเรียนจดบันทึกสิ่งที่สังเกตได้จากขวดทั้งสองใบ ตัวอย่าง: สีของตะปู ลักษณะของน้ำในขวด

L1 & L2: ครูเริ่มพูดคุยอภิปรายและถามคำถาม เช่น: ตะปุมีกลิ้นอย่างไร ทำไมตะปูที่อยู่ในขวดทั้งสองจึงต่างกัน นักเรียนคิดว่าตะปูที่อยู่ในขวดที่มีน้ำเป็นอย่างไรมาก่อน ทำไมตะปูจึงเปลี่ยนไป อะไรทำให้ตะปูขึ้นสนิม (ครูสามารถช่วยอธิบายให้นักเรียนหากนักเรียนไม่รู้คำศัพท์ภาษาที่สอง)

ครูอธิบายเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางเคมี

L2: ให้นักเรียนจับคู่ และทำตารางเขียนจดสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเคมีในชีวิตประจำวัน

ตัวอย่าง: การก่อฝน การหุงข้าว

เคมี: ทRAY น้ำและอุณหภูมิ

L1: ให้ถามนักเรียนว่าระหว่างทRAYกับน้ำ สิ่งไหนที่ร้อนเร็วกว่ากัน ทั้งสองสิ่งอุณหภูมิต่างกันหรือไม่ สิ่งไหนเย็นเร็วกว่ากัน

ครูพานักเรียนไปนอกห้องเรียน เตรียมภาชนะขนาดเท่า ๆ กันสองใบ ให้นักเรียนอาสาสมัครหนึ่งคนออกมาเททRAYลงที่ภาชนะหนึ่งและเทน้ำไปที่ภาชนะอีกใบหนึ่ง นำภาชนะทั้งสองวางบนโต๊ะวางไว้กลางแดด จากนั้นใช้เทอร์โมมิเตอร์วัดอุณหภูมิของทRAYและน้ำในแต่ละภาชนะ (ภาชนะวางกลางแดด) จากนั้นให้นักเรียนวัดอุณหภูมิของทRAYและน้ำที่อยู่ในภาชนะแต่ละใบทุก ๆ 10 นาที

L1 & L2: ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายผลจากการทดลอง สิ่งไหนอุณหภูมิเพิ่มขึ้นเร็วกว่า เพราะอะไร อธิบายให้นักเรียนฟังว่าทRAYดูดซับแสงมากกว่าเพราะว่ามีโมเลกุลเข้มข้นกว่าน้ำ จึงเป็นสาเหตุให้อุณหภูมิบนพื้นผิวดินสูงในช่วงกลางวัน (ครูสอนคำศัพท์ในภาษาที่สอง)

นำภาชนะทั้งสองกลับเข้ามาที่ร่ม หรือในชั้นเรียน จากนั้นให้นักเรียนสลับสับเปลี่ยนกันวัดอุณหภูมิของทRAYและน้ำที่อยู่ในภาชนะ ทุก ๆ นาที เป็นเวลา 10 นาที โดยให้จดอุณหภูมิที่วัดได้เอาไว้

L2: มอบหมายงานให้นักเรียนสร้างกราฟแสดงการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของทRAYและน้ำที่นักเรียนจดบันทึกไว้

แกะในถ้ำ - การบวกลบ

ครูเอาของ 5 ชิ้นวางที่พื้นหรือบนโต๊ะ

L1: ให้เอามือข้างหนึ่งทำทำโค้งเป็นรูปถ้ำ และแต่งเรื่อง

ตัวอย่าง:

“ครูเห็นแกะ 5 ตัว แกะ 2 ตัวเดินไปในถ้ำ” [เลื่อนสิ่งของ 2 อย่างไปใต้มือข้างที่ทำเป็นรูปถ้ำ] “เหลือแกะอยู่ข้างนอกกี่ตัว” จากนั้นครูเปลี่ยนเรื่องและเปลี่ยนตัวเลข (ครูเล่าเรื่องใหม่โดยภาษาที่สอง)

L1 & L2: จากนั้นให้นักเรียนจับคู่และฝึกบวกลบเลขตามที่ครู

สาธิต
อาจจะเพิ่มกิจกรรมโดยการพูดว่า “มีแกะ 3 ตัวอยู่นอกถ้ำและ 2 ตัวอยู่ในถ้ำ (โชว์ให้นักเรียนดู) มีแกะทั้งหมดกี่ตัว (กิจกรรมจาก Wanda Jennings)

วัดขนาดพื้นที่โดยใช้สิ่งของ

นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้สิ่งของเล็ก ๆ ปิดหน้าปกหนังสือ

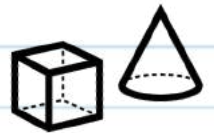
- หนึ่งกลุ่มใช้ก้อนหินปิด
- อีกหนึ่งกลุ่มใช้ใบไม้ปิด
- อีกหนึ่งกลุ่มใช้กระดาษสีเหลี่ยมปิด

L1: แต่ละกลุ่มนับจำนวนของสิ่งของที่นำมาปิดหน้าปกหนังสือและเปรียบเทียบความแตกต่าง (สอนนักเรียนเรื่องตัวเลข สิ่งของ และแนวความคิดต่าง ๆ ในภาษาที่สองหากจำเป็น)

L1 & L2: ให้นักเรียนคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนของสิ่งของที่ปิดปกหนังสือและขนาดพื้นที่ของปกหนังสือ

ตัวอย่าง:

นักเรียนใช้ใบไม้ก็เปิดหน้าปกหนังสือแบบฝึกหัด นักเรียนใช้กระดาษสีเหลี่ยมก็แผ่นเพื่อปิดปกหนังสือวิชาคณิตศาสตร์

จัดเก็บและแยกประเภท

L1: ให้นักเรียนเดินสำรวจรอบ ๆ ชุมชนและเก็บสิ่งของ เช่น ก้อนหิน เมล็ดพืช ลูกบิด ภาชนะใส่ของ ขวดน้ำ กิ่งไม้เล็ก ๆ รวมกันเป็นมัด ๆ ท่อน้ำดอกไม้ ใบไม้ ที่มีรูปทรงสองมิติ เช่น รูปทรงสี่เหลี่ยมจรัส สี่เหลี่ยมผืนผ้า สามเหลี่ยม ทรงกรวย ทรงกระบอก ฯลฯ

ให้นักเรียนนำสิ่งของเหล่านั้นมาที่ห้องเรียน อย่างน้อย 2-3 ประเภทวัสดุ ซึ่งสิ่งของที่เก็บมาอาจจะเหมือนกัน

ตัวอย่าง: หากก้อนหิน 2-3 ก้อนที่สี่เหลี่ยมและขนาดคล้ายกัน กิ่งไม้ 2-3 กิ่งที่มีความยาวเท่า ๆ กัน

ให้นักเรียนหาภาชนะใส่สิ่งของที่นักเรียนหาได้ จะเป็นภาชนะอะไรก็ได้ที่ใช้ในชุมชนเพื่อใส่สิ่งของ

ตัวอย่าง: กล่อง กล่องกระดาษ หรือถุง (หากนักเรียนไม่มีภาชนะ ครูสามารถหาภาชนะให้นักเรียนได้)

L1 & L2: ครูสาธิตการคัดแยกสิ่งของโดยใช้วิธีต่าง ๆ เช่น แยกของตามน้ำหนัก ขนาด หรือสี (ครูแปลคำศัพท์สำคัญให้นักเรียนฟังในขณะที่สาธิต) จากนั้นให้นักเรียนจับคู่ หรือจับกลุ่มเล็ก ๆ และแยกของที่ตนเองเตรียมมาตามที่ครูสาธิต

ทิศทางการเคลื่อนไหว

L1: ทบทวนเรื่องทิศทางจากบทเรียนก่อนหน้า (สอนและฝึกฝนคำศัพท์เกี่ยวกับทิศทางและที่ตั้ง หากยังไม่ได้สอนในคาบเรียนที่ผ่านมา)

L1: ให้นักเรียนหญิงและชายรวม 6 คน เข้าแถวข้างหน้าครู ออกคำสั่งโดยใช้คำบอกทิศทาง บอกให้นักเรียนทั้ง 6 คนตั้งใจและทำตามคำสั่งให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง: เดินไปข้างหน้า 3 ก้าว เดินไปข้างหลัง 2 ก้าว เลี้ยวซ้าย ฯลฯ

L1 & L2: แบ่งนักเรียนที่เหลือออกเป็นกลุ่ม ๆ และให้นักเรียนทำตามคำสั่ง (กิจกรรมนี้ครูอาจจะพานักเรียนออกไปทำนอกห้องเรียน)

เพิ่มความท้าทายโดยค่อย ๆ เพิ่มจำนวนสถานที่และจำนวนคำสั่งที่ครูใช้ออกคำสั่ง

หากเป็นไปได้ ให้แต่ละเลือกผู้นำที่เป็นคนออกคำสั่งหนึ่งคน

คณิตศาสตร์

จับคู่ตัวเลขกับรูปภาพ

L1: แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม

แจกอุปกรณ์ให้แต่ละกลุ่ม ดังนี้

- a) บัตรรูปภาพตัวเลข 1-10 จำนวน 1 ชุด หากเป็นไปได้ให้บัตรรูปภาพที่มีสัญลักษณ์แทนตัวเลข
- b) บัตรรูปภาพ บัตรแต่ละใบมีรูปสิ่งของจำนวน 1-10 ชิ้น (สุนัข 1 ตัว ขวด 2 ใบ เบ็ด 3 ตัว ฯลฯ)
- c) สิ่งของขนาดเล็ก ๆ (เช่น เมล็ดพืช) 1 กอง

แบ่งหน้าที่เพื่อว่าตอนที่ครูเรียนตัวเลข เด็กแต่ละคนในแต่ละกลุ่มจะได้ทำหน้าที่แตกต่างกัน:

- นักเรียนหนึ่งคนในกลุ่ม หาบัตรตัวเลขที่เหมือนกัน
- นักเรียนหนึ่งคนในกลุ่ม หาบัตรรูปภาพ
- นักเรียนหนึ่งคนในกลุ่ม นับจำนวนเมล็ดพืชให้ถูกต้อง
- นักเรียนหนึ่งคนในกลุ่ม เป็นคนเขียนตัวเลข

L1 & L2: ทุกครั้งที่ครูขานตัวเลข สมาชิกแต่ละกลุ่มสลับหน้าที่กันเพื่อทุกคนในกลุ่มจะได้ทำหน้าที่ครบทั้ง 4 อย่าง หากมีเวลาเพียงพอ ให้ครูเลือกอาสาสมัครมาขานตัวเลข

ออกแบบลวดลาย

L1: ให้ใช้สิ่งของที่หาได้ในท้องถิ่นทั่วไป เช่น ก้อนหิน ใบไม้ เมล็ดพืช กิ่งไม้ ให้นักเรียนยืนรวมกันรอบ ๆ โต๊ะ ให้ใช้สิ่งของสองสิ่งออกแบบลวดลายบนโต๊ะ:

ตัวอย่าง:

**+ **+ **+ **+

#=#=#=#=#

ขณะที่ครูวาดลวดลายให้นักเรียนเดาว่าสิ่งของต่อไปที่ครูใช้วาดลวดลายจะเป็นอะไร

ให้ครูพยายามออกแบบลวดลายเช่น วาดใบไม้ที่มีก้อนหินอยู่ด้านบนและวางกิ่งไม้ทับ จากนั้นวางใบไม้ที่มีก้อนหินอยู่ด้านบนและวางกิ่งไม้ทับ ฯลฯ (สอนนักเรียนเกี่ยวกับชื่อของสิ่งของและประโยคคำสั่งในภาษาที่สองและให้นักเรียนฝึกใช้คำและประโยคเหล่านั้น)

L1 & L2: แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ให้สิ่งของต่าง ๆ แต่ละกลุ่มจากนั้นให้นักเรียนออกแบบลวดลายจากสิ่งของที่ครูแจกให้ ให้นักเรียนใช้คำและประโยคที่ครูสอนในการทำกิจกรรมและครูเดินสำรวจไปรอบ ๆ ห้อง

L2: เมื่อนักเรียนรู้สึกมั่นใจ ให้นักเรียนวาดรูปลวดลายลงในหนังสือของตน

ใช้ตัวเลขในชุมชน

L1: ให้นักเรียนยกตัวอย่างวิธีที่จะให้คนในชุมชนใช้ตัวเลข

ให้ตัวอย่างนักเรียนหลาย ๆ แบบ เช่น: นับจำนวนมันฝรั่งที่ต้องใช้ในการทำอาหารสำหรับครอบครัววันนั้น

จากนั้นให้นักเรียนลองคิดตัวอย่างอื่น ๆ เพิ่มเติม

L1 & L2: นักเรียนเล่าตัวอย่างที่ตนได้ให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มเล็ก ๆ ฟัง และจากนั้นเล่าให้เพื่อนทั้งห้องฟัง

L2: มอบหมายงานให้นักเรียนถามผู้ปกครองหรือผู้ใหญ่คนอื่น ๆ เพื่อหาตัวอย่างอีก 3 ตัวอย่างและจดคำตอบที่ได้ลงในสมุดของตนเอง

เวลาและกิจวัตรประจำวัน

L1: ให้นักเรียนบอกคำศัพท์ที่เกี่ยวกับช่วงเวลาหลัก ๆ ของวัน
เช่น: ตอนเช้า กลางวัน บ่าย กลางคืน

ครูเขียนคำที่กระดาน (หรือใช้รูปภาพติดบนกระดาน)

L1 & L2: ซึ่ไปที่คำศัพท์ (หรือรูปภาพ) ตอนเช้าและระบุงกิจกรรมที่มักจะทำในตอนเช้า (ครูสามารถช่วยนักเรียนหากนักเรียนไม่รู้คำศัพท์ภาษาที่สอง)

ทำซ้ำ ๆ โดยเปลี่ยนช่วงเวลาอื่น ๆ

หากมีเวลาเพียงพอ ให้นักเรียนแสดงท่าทางของแต่ละกิจกรรม

L2: ให้นักเรียนวาดรูปช่วงเวลาของวันในสมุดบันทึกของตนและเขียนบอกกิจกรรมที่ทำในเวลานั้น ๆ ช่าง ๆ รูปภาพ

ฟัง เขียนและนับจำนวน

ครูแจกสิ่งของที่ใช้นับ (เช่น ก้อนหิน เมล็ดพืช กิ่งไม้) ให้แต่ละกลุ่มอย่างน้อย 5 ชิ้น ให้มากกว่าจำนวนที่นักเรียนจะนับวันนี้ [หากนักเรียนนับถึงเลข 10 ให้แจกสิ่งของที่ใช้นับจำนวน 15 ชิ้น]

L1: บอกนักเรียนว่าครูจะขานตัวเลข

ตัวอย่าง: ครูขานเลข 7 นักเรียนควรเขียนเลข 7 และจากนั้น เอาสิ่งของที่ใช้นับจำนวน 7 ชิ้น วางข้าง ๆ ตัวเลขที่นักเรียนเขียน (ครูสอนตัวเลขภาษาที่สอง)

L1 & L2: ครูสามารถขออาสาสมัครมาขานตัวเลขให้เพื่อน ให้เวลานักเรียนได้ทำกิจกรรมอย่างเพียงพอเพื่อที่ทุกคนจะมีโอกาสได้ฝึกฝนการนับเลข

คณิตศาสตร์

อ่านตัวเลข

L1 & L2: ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ และแจกสิ่งของเล็ก ๆ (เช่น เมล็ดพืช หรือก้อนหิน) และบัตรตัวเลขจาก เลข 1-10 ให้แต่ละกลุ่ม (สำหรับนักเรียนชั้นประถมต้น ให้ใช้สัญลักษณ์แทนตัวเลข)

นักเรียนสับบัตรตัวเลขโดยไม่มองบัตรและคว่ำบัตรไว้ที่พื้น ให้นักเรียนหนึ่งคนหยิบบัตรตัวเลขและขานตัวเลขนั้น นักเรียนอีกคนนับสิ่งของให้จำนวนถูกต้องสอดคล้องกับตัวเลขตามบัตรที่เพื่อนขาน ให้ทำซ้ำจนครบทั้ง 10 บัตร

L1 & L2: ให้นักเรียนเริ่มเล่นอีกรอบ โดยรอบนี้ให้นักเรียนสลับหน้าที่ระหว่างคนที่ขานตัวเลขกับคนที่นับตัวเลข

การวัด

L1: บอกนักเรียนว่าวันนี้เราจะวัดขนาดของสิ่งของต่าง ๆ ในห้องเรียน

ตัวอย่าง: วัดขนาดของโต๊ะ เก้าอี้ ม้านั่ง กระดาน หนังสือ และเสื้ออธิบายว่าให้ “วัด” ขนาดของสิ่งของเหล่านั้นโดยใช้อวัยวะต่าง ๆ ในร่างกาย

ตัวอย่าง: มือ แขน (ปลายนิ้วมือจนถึงข้อศอก) เท้า ครูสาธิตให้นักเรียนใช้มือในการวัดโต๊ะ (สอนและฝึกฝนคำศัพท์หรือวลีทั่วไปในภาษาที่สอง หากจำเป็นระหว่างทำกิจกรรม)

แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ 3-4 คน

L1 & L2: ให้นักเรียนเดินไปรอบ ๆ ห้องขณะที่ครูร้องเพลงหรือปรบมือ

จากนั้นให้หยุดร้องหรือหยุดปรบมือทันที และสั่งให้วัดสิ่งของในห้อง เช่น “ให้นักเรียนวัดเก้าอี้โดยใช้มือ” “วัดขนาดเสื้อโดยใช้เท้า” หรือ “วัดขนาดหนังสือโดยใช้ปลายนิ้ว”

นักเรียนแต่ละกลุ่มทำตามคำสั่ง

จดบันทึกขนาดของสิ่งของและหน่วยที่ใช้วัด

ตัวอย่าง: ห้องเรียนมีความยาวเท่ากับความยาวแขนของโม โม 9 เท้า กระดานมีความยาวเท่ากับมือของซิดซิด 7 เท้า โต๊ะมีความยาวเท่ากับเท้าของโดโด 4 เท้า

กลุ่มที่วัดเสร็จและบอกการวัดได้ถูกต้องจะได้คะแนน

L2: ให้นักเรียนฝึกฝนเพิ่มเติม หากมีเวลาเพียงพอ ให้นักเรียนออกไปนอกห้องเรียน และให้นักเรียนวัดขนาดของสิ่งของโดยใช้อวัยวะที่นักเรียนต้องการ จากนั้นให้จดบันทึกลงในสมุดบันทึกของตน

เดาตัวเลขของฉัน

L1: ครูเขียนตัวเลข ระหว่าง 1-5 หรือ 1-10 (ขึ้นอยู่กับเนื้อหาตามบทเรียนที่สอน) บนกระดานและปิดตัวเลขไว้ไม่ให้นักเรียนเห็น ให้นักเรียนเดาตัวเลข แต่ครูตอบได้แค่เพียง “ตัวเลขที่ครูเขียนมากกว่านั้น” “ตัวเลขที่ครูเขียนน้อยกว่านั้น” (สอนประโยคภาษาที่สอง)

หากนักเรียนคนใดตอบถูก ให้เลือกมาเป็นตัวแทนเขียนเลขบนกระดาน และให้เพื่อน ๆ ที่เหลือเดา

L1 & L2: พยายามให้นักเรียนได้ฝึกให้มากที่สุดเพื่อที่นักเรียนแต่ละคนจะมีโอกาสออกมาเป็นตัวแทนบอกเลขให้เพื่อน ๆ เดา

ทัศนศึกษา:

ระบุรูปร่างทรงของสิ่งของที่พบในชุมชน

L1: ทบทวนรูปร่างทรงทั้ง 4 แบบและชื่อเรียกที่นักเรียนได้เรียนไป (วงกลม สี่เหลี่ยม สี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน และสามเหลี่ยม) จากนั้นครูพานักเรียนออกไปข้างนอกห้องเรียนและหาสิ่งของต่าง ๆ ที่มีรูปร่างต่างกันออกไป และถามนักเรียน เช่น นักเรียนเห็นสิ่งของอะไรบ้างที่เป็นรูปทรงกลม สี่เหลี่ยม สี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน หรือ สามเหลี่ยม ให้นักเรียนระบุชื่อและนึกถึงสิ่งของรูปทรงนั้น ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ (ครูสอนและฝึกฝนคำศัพท์สิ่งของและชื่อเรียกรูปทรงเป็นภาษาที่สอง)

L1 & L2: กลับไปที่ห้องเรียน ครูเขียนชนิดของรูปทรงทั้ง 4 แบบด้านบนสุดของกระดาน จากนั้นให้นักเรียนบอกชื่อสิ่งของพร้อมทั้งรูปทรงของสิ่งนั้น ๆ ครูจดลงบนกระดานตามประเภทของรูปทรง

ตัวอย่าง:

“ส้มเป็นรูปทรงกลม”

เมื่อนักเรียนพูดชื่อสิ่งของ ให้เขียนชื่อของสิ่งของบนกระดานให้ตรงประเภทของรูปทรง

เมื่อนักเรียนบอกครบแล้ว ให้ครูและนักเรียนอ่านชื่อสิ่งของเหล่านั้นพร้อม ๆ กัน

L2: ให้นักเรียนเขียนสิ่งของอีก 10 อย่างและวาดรูปทรงของสิ่งเหล่านั้นลงในสมุดบันทึก

บรรณานุกรม

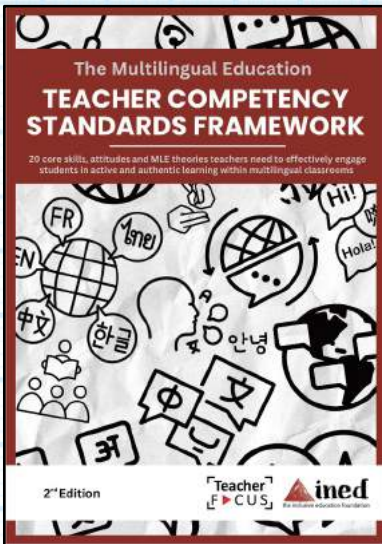
1. **Adesope, O. O., & Nesbit, J. C. (2013).** Verbal and nonverbal abilities and early academic achievement in a multilingual sample. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 16(2), 145-164.
<https://doi.org/10.1080/13670050.2012.690526>
2. **Baker, C. (2001).** *Foundations of Bilingual Education and Bilingualism* (3rd edn.) Clevedon: Multilingual Matters.
3. **Ball, J. (2011).** Educational equity for children from diverse language backgrounds: Mother tongue-based bilingual or multilingual education in the early years: Summary. Presentation to UNESCO International Symposium: Translation and Cultural Mediation, Paris: UNESCO, 22/23 February 2010, on the occasion of the 11th International Mother Language Day.
4. **Ball, J., & Ellis, S. (2019).** Language learning and development: The impact of teaching and learning contexts on language development. *Language Teaching*, 52(1), 1-19. <https://doi.org/10.1017/S0261444818000316>
5. **Benson, C. (2016).** Addressing language of instruction issues in education: Recommendations for documenting progress. Background paper commissioned by UNESCO for the global education monitoring report 2016. Paris: UNESCO.
<http://unesdoc.Unesco.Org/images/0024/002455/245575E.Pdf>
6. **Byram, M., & Wagner, M. (2018).** Languages for intercultural communication and education. *Multilingual Matters*. <https://doi.org/10.21832/9781783099453>
7. **Chumbow, B. S. (2013).** Mother tongue-based multilingual education: Empirical foundations, implementation strategies and recommendations for new nations. In H. McIlwraith (Ed.), *Multilingual education in Africa: Lessons from the Juba Language-in-Education Conference* (pp. 37-55).
8. **Collier, V.P., & Thomas, W.P. (2004).** The astounding effectiveness of dual language education for all. *NABE Journal of Research and Practice*, 2(1), 1-20.
9. **Cummins, J. (2009).** Fundamental psycholinguistic and sociological principles underlying educational success for linguistic minority students. In Skutnabb-Kangas, Tove, Robert Phillipson, Ajit Mohanty, and Minati Panda (eds.), *Social justice through multilingual education*, 19–35. Clevedon, UK: Multilingual Matters.
10. **Cummins, J. (2017).** Multilingualism and cognition. *Annual Review of Applied Linguistics*. 37, 20-35. <https://doi.org/10.1017/S0267190516000223>
11. **Dekker, D. (2016).** Filipino teachers: key to nurturing learning through MTB-MLE. Fifth International Conference on Language and Development. Sponsored by UNESCO, UNICEF, SEAMEO, Mahidol University, Save the Children, SIL International. Bangkok, Thailand. October 19-21, 2016.
12. **Dekker, D. (2017).** Finally shedding the past: Filipino teachers negotiate their identities within a new mother tongue-based multilingual education policy landscape. Thesis.

13. **Droop, M. & Verhoeven, L. (2003).** Language Proficiency and reading ability in first and second language learners. *Reading Research Quarterly* 38. No. 1 (pp. 78–103).
14. **European Commission. (2013).** Supporting teacher competence development for better learning outcomes. European – Education and Training.
15. **Garcia, O., & Wei, L. (2014).** *Translanguaging: Language, bilingualism and education.* Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1057/9781137385765>
16. **Kuhl, P. K. (2010).** Brain mechanisms in early language acquisition. *Neuron*, 67(5), 713-727. <https://doi.org/10.1016/j.neuron.2010.08.038>
17. **Lightbown, P., & Spada, N. M. (2006).** *How languages are learned.* Oxford [England: Oxford University Press.
18. **Malone, D. & Malone, S. (2011).** *Teacher Education for Mother Tongue-Based Education Programs.* SIL International.
19. **Malone, D. and Malone, S. (2012).** Presentation at training-workshop on bridging between languages in mother language-based education under the new K-12 curriculum. May 14-26, 2012. St. Louis University, Baguio City, Philippines.
20. **Malone, S. (2004).** *Planning learner-centered adult literacy programs in ethnic minority communities.* Bangkok: UNESCO.
21. **Malone, S. (2007).** Education in ethnic minority communities: Questions to consider and problems to solve. In Caroline Haddad (ed.), *Promoting literacy in multilingual settings*, 10–16. Bangkok: UNESCO.
22. **Malone, S. (2010).** *Activities for early grades of mother tongue (l1)-based multilingual education programs.* SIL International.
23. **Malone, S. (2013).** Resource for developing graded reading materials for mother tongue-based education. SIL International archived materials. http://www.sil.org/sites/default/files/files/resource_for_developing_graded_reading_materials_2013.pdf
24. **Malone, S. (2014).** *L1-L2-L1 in primary grades.* SIL International.
25. **Malone, S. (2016).** Supporting MTB MLE to achieve sustainable development for all: what have we learned about successful programs? Keynote Address. Fifth International Conference on Language and Development. Sponsored by UNESCO, UNICEF, SEAMEO, Mahidol University, Save the Children, SIL International. Bangkok, Thailand. October 19-21, 2016.
26. **Nicoladis, E. (2018).** Cognitive benefits of bilingualism/second language learning. *Language Teaching*, 51(2), 157-166. <https://doi.org/10.1017/S0261444817000429>
27. **SEMEO. (2009).** *Mother tongue as bridge language of instruction: Policies and experiences in Southeast Asia.* Bangkok.
28. **Thomas, W. P., & Collier, V. P. (2017).** *Dual language education for a transformed world.* Teachers College Press. <https://doi.org/10.1177/1525740118820164>
29. **Trudell, B. & Young, C. (2016).** *Good answers to tough questions in mother tongue-based multilingual education.* SIL International.

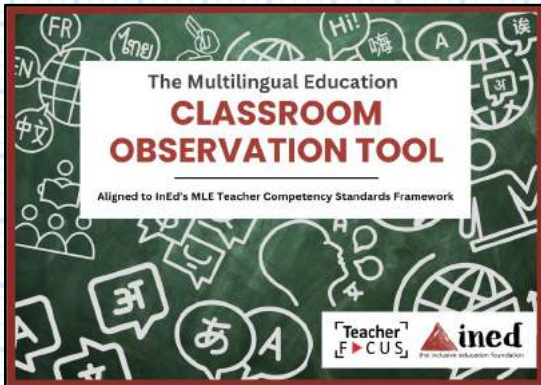
- 30. UNESCO (2004).** Manual for developing literacy and adult education programmes in minority language communities. Revised edition. Prepared and edited by Dr. Susan Malone. Bangkok: UNESCO Asia and Pacific Regional Bureau for Education.
- 31. UNESCO. (2003).** Education in a multilingual world. UNESCO Education Position Paper. Paris: UNESCO.
<http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001297/129728e.pdf>
- 32. UNESCO. (2006).** Promoting literacy in multilingual settings. UNESCO Bangkok. ISBN-9-292-23100-6
- 33. UNESCO. (2007a).** Advocacy kit for promoting multilingual education: Including the excluded. Bangkok: UNESCO Bangkok.
- 34. UNESCO. (2007b).** Mother tongue-based literacy programmes: Case studies of good practice in Asia. Bangkok: UNESCO Bangkok.
- 35. UNESCO. (2008).** Improving the quality of mother tongue-based literacy and learning.
- 36. UNESCO. (2017).** Child-to-Adult dictation in teaching and learning to read in a multilingual context: Ways forward for three sub-Saharan African countries (Burkina Faso, Niger, Senegal).
- 37. UNESCO. (2019).** Global Education Monitoring Report 2019: Migration, displacement and education: Building bridges, not walls. UNESCO Publishing.
- 38. UNHCR. (2023).** Figures at a glance. Accessed April 18, 2023.
<https://www.unhcr.org/figures-at-a-glance.html>
- 39. Williams, A., Metila, R., and Pradilla, L.A. (2015).** Understanding best practices in MTB-MLE in the Philippines. ACTRC Forum.

สื่อการสอนอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาทวิ - พหุภาษา ที่ผลิตโดย มูลนิธิเพื่อการศึกษาแบบเรียนรวม (InEd)

คู่มือ Multilingual Education Teacher Competency Standards Framework เป็นคู่มือที่ระบุวิธีการสอนที่ถูกต้องและแบบฝึกหัดที่ดีที่สุดในการเรียนการสอนแบบทวิ - พหุภาษาที่ได้รับการอ้างอิงทั่วโลก คู่มือเล่มนี้ประกอบด้วยหมวดการสอน 3 หมวดและสมรรถนะครูอีก 20 สมรรถนะ โดยมีจุดประสงค์ที่จะประเมินการผสมผสานความรู้ ทักษะ ความเข้าใจ คุณค่า ทักษะคติทางการเรียนการสอนที่ซับซ้อน ที่จะนำไปสู่การเรียนภาษา การส่งเสริมวัฒนธรรมและทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ที่มีประสิทธิภาพ หนังสือ MLE framework รวมสมรรถนะของการศึกษาทวิ - พหุภาษาที่จะเป็นที่จะช่วยให้ครูผู้สอนส่งเสริมการเรียนรู้ตามสภาพจริงในบริบทของทวิ - พหุภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ คู่มือนี้ได้รวบรวมสมรรถนะหลักเพื่อใช้ในการอ้างอิงหรือเป็นสมรรถนะเปรียบเทียบในการสอนทวิ - พหุภาษาที่มีคุณภาพ

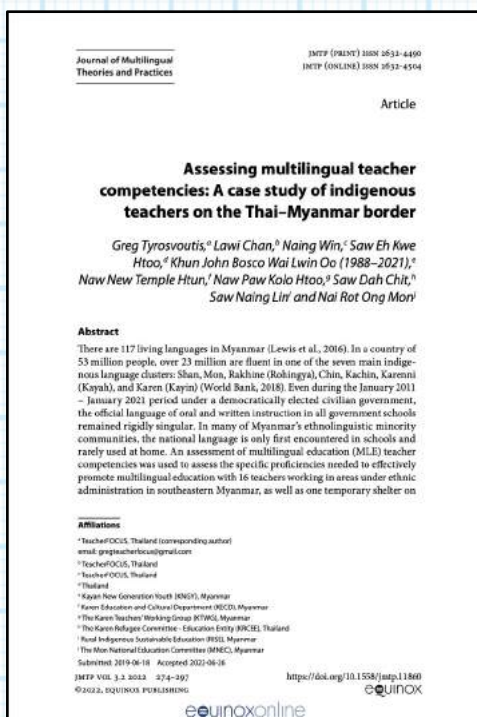

คู่มือแผน The MLE Teacher Competency Standards Framework ใช้เพื่อพัฒนาเครื่องมือการสังเกตห้องเรียน เพื่อที่จะให้ feedback วิธีการสอนที่เจาะจงแก่ครูที่สอนในชั้นเรียนทวิ - พหุภาษา เครื่องมือนี้ยังสามารถใช้วัดความก้าวหน้าของครูผู้สอนเมื่อได้รับการสังเกตอย่างเป็นประจำ ดาวนโหลดเครื่องมือ ภาษาอังกฤษ ภาษาเมียนมา และภาษากะเหรี่ยงสะกอ

เนื่องจากมีนักเรียนจำนวนมากที่ต้องดูแล สื่อการสอนที่ต้องเตรียม และภาระหน้าที่อื่นๆ ในแต่ละวัน ครูไม่มีเวลามากพอสำหรับการสะท้อนคิดและพัฒนาการสอน วิธีการสอนในคู่มือ เรียนรู้ - คัดเลือก - นำไปใช้ The LEARN-CHOOSE USE (LCU) นี้ได้รับการพัฒนาออกแบบมาสำหรับครูที่ใช้ในห้องเรียนประจำวัน คู่มือนี้ออกแบบมาเพื่อรวบรวมกลยุทธ์การสอนมากมาย เทคนิคและกิจกรรมประจำวันต่าง ๆ เพื่อให้ครูได้เลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมสำหรับครูและนักเรียน

งานวิจัยตีพิมพ์เกี่ยวกับการศึกษาทวิ - พหุภาษา โดย มุลนิธิเพื่อการศึกษาแบบเรียนรวม

การประเมินสมรรถนะครูการศึกษาทวิ - พหุภาษาใช้เพื่อประเมินความสามารถเฉพาะด้านที่มีความจำเป็นต่อการส่งเสริมการศึกษาทวิ - พหุภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยนี้ศึกษาการสอนของครู 16 คนที่ทำงานด้านการบริหารการศึกษาของกลุ่มชาติพันธุ์ ในทางตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศเมียนมา และศูนย์พักพิงชั่วคราวบริเวณชายแดนไทย - เมียนมาหนึ่งแห่ง ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อระบุความสามารถการสอนของครูที่มีอยู่และประเภทของความก้าวหน้าในการสอน ผลการศึกษาพบว่า โดยทั่วไป ร้อยละ 94 ของครูจากกลุ่มตัวอย่างที่สอนกลุ่มชาติพันธุ์และผู้ลี้ภัย ระดับสมรรถนะการสอนทวิ - พหุภาษาภาษาบรรลุขั้นต่ำของระดับสมรรถนะที่กำหนดไว้ เพื่อที่จะส่งเสริมนักเรียนในการสร้างความเข้มแข็งเชื่อมโยงจากภาษาแม่ไปสู่ภาษาที่สอง (ภาษาเมียนมาหรือภาษาอังกฤษ ขึ้นอยู่กับบริบท) งานวิจัยนี้ได้ร่วมมือกับ the Karen Education and Cultural Department (KECD), Kayan New Generation Youth (KNGY), the Karen Teacher Working Group (KTWG), the Mon National Education Committee (MNEC), Rural Indigenous Sustainable Education (RISE), and the Karen Refugee Committee– Education Entity (KRC–EE) และ World Education Thailand and Myanmar.

การศึกษาด้านการใช้การสังเกตห้องเรียนนี้ได้วิจัยโดยมีความร่วมมือจาก the Karen Education and Cultural Department (KECD) เพื่อประเมินสมรรถนะการสอนทวิ - พหุภาษาของครูชาวกะเหรี่ยง 12 คนที่สอนในห้องเรียนทวิ - พหุภาษาโดยใช้คู่มือ InEd’s MLE Teacher Competency Standards Framework งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อสร้างความกระจ่างในเรื่องของวาทกรรมที่เกี่ยวกับ “แนวปฏิบัติที่ดีที่สุด” ในวงการการศึกษาทวิ - พหุภาษา ที่ได้เผยแพร่ในการประชุมด้านการศึกษา the Inclusion, Mobility and Multilingual Education Conference ซึ่งจัดขึ้นที่กรุงเทพมหานคร เดือนกันยายน ค.ศ. 2019 และงานวิจัยนี้ได้เน้นสมรรถภาพที่โดดเด่นของครูท้องถิ่นที่ได้รับการอบรมในห้องเรียนทวิ - พหุภาษาที่มีความท้าทาย

